

MAGYAR HÍR- LAP

HUNGARIA
Extern

T. Dunaposta

BUDAPEST
Postafiók 151.

Laptulajdonos: SZENT LÁSZLÓ NYOMDA R. T. Törvényszéki bej. szám: Tr. B. 11/11. Jun. 1938.

Igazgató és felelőszerkesztő:
DR PAÁL ÁRPÁD

ORADEA

Főmunkatárs:
DR GYÁRFÁS ELEMÉR

Erős hóvihárban folyik a viadal Eszakon

A szövetségesek nagy erőket dobnak harcba a németek ellen. Stenkjart elfoglalták a németek. Légi erők jelentősége a harcokban

Londonból jelentik: (Rádió Bucuresti.) A hadügyminisztérium hivatalos jelentése megállapítja, hogy a kedden jelentett ellentámadást nagy létszámú német csapatok hajtották végre, amelyek a trondhjemi fjordban szállottak partra. Heves harcok után sikerült a helyzetet megmenteni. A többi harctérről nincs újabb jelenteni való.

Az angol hírszolgálat jelentése.

Stockholmból jelentik a Reuter, angol hírszolgálati iroda. A Trondhjem körüli harcok a szövetségesek és a németek között elsősorban Stenkjart környékén folytak. A szövetségesek tartják állásaikat Stenkjart közelében 80 kilométerre Trondhjemtől. Nansos környékére további szövetséges csapatok érkeztek. Magát Stenkjart heves német bombatámadások érték és a német légi haderők különösen erős tevékenységet fejtettek ki a Nansos—Grongjés, Trondhjem—Stenkjart és abadi vonalon. A Trondhjemtől mintegy száz kilométerre délre fekvő Róros a szembenálló felek célpontja. Svéd lapok szerint a szövetséges csapatok a Trondhjemtől 180 kilométerre fekvő Andalsnoes felől észak felé nyomulnak előre, hogy szembe szálljanak a német csapatokkal.

Stenkjart elfoglalása. — Nagy ütközet folyik Trondhjem és Andalsnoes között.

Stockholmból jelentik: Svéd lapjelentések szerint Trondhjemnél a harcoló német csapatok Inderöj közelében átkarolási művelettel visszavonulásra kényszerítették a Stenkjartnál álló norvég és szövetséges osztagokat. A hadműveletet erős hóvihárban hajtották végre.

A Stokholms Tidningen tudósítója megállapítja, hogy a német csapatok teljesen uralmuk alatt tartják a Trondhjemi-fjordot.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német csapatok heves harc után elfoglalták Stenkjart. Stenkjart a szárazföldre mélyen benyúló trondhjemi fjord északi pontján fekszik és így különös fontossága van.

A svéd fővárosban megállapítják, hogy Trondhjem és Andalsnoes között legnagyobb az ütközet.

A szövetségesek csapatokat összpontosítanak Narvik körül.

Londonból jelentik: Az *United Press* jelentése szerint a szövetségesek csapatokat tettek partra a Narviktól nyugatra levő Beis-fjordban. *United Press* tudósítója azt is tudni véli, hogy Hitler különösen behatóan érdekli a Narvik körüli harcok iránt. A Narviknál partraszállt csapatok parancsnoka — az angol lap szerint — Dietl tábornok, Hitler vezér és kancellár szemé-

lyes barátja. Állítólag Hitler kívánságára rádióösszeköttetést teremtettek közte és a tábornok között, aki személyesen tesz neki jelentést a harcokról. Hozzáfűzi a lap, hogy a szövetségesek biznak abban, hogy rövidesen kiűzik a narviki német helyőrséget.

Német zsákmányjelentés.

Berlinből jelentik: A Német Távirati Iroda jelenti: A német csapatok Norvégiában Lillehammertől északra, gyors előnyomulás során, ismét megtörik az ellenség ellenállását. A német kézre jutott fegyverek között van: 20 géppuska, 6 harci-kocsielhárító és egymillió darab angol eredetű gyalogsági lőszer.

Három angol repülőgép támadást kísérelt meg a stavangeri repülőter ellen. Német vadászrepülők Stavanger délnyugati részén feltartóztatták az angol gépeket és rövid harc után az Északi tenger felett mindhárom angol gépet lelőtték.

Birodalmi biztos megszállt norvég területen.

Berlinből jelentik: Hitler német birodalmi vezér és kancellár Terbowen kerületi főnököt a megszállt norvég területek birodalmi biztosává nevezte ki.

Hadi eshetőségek vitája az angol alsóházban

Chamberlain válaszolt a kormányhoz intézett kérdésekre. Egy képviselő az angol titkos szolgálat működését bírálta

Londonból jelentik: (Rádió Bucuresti.) Az alsóház szerda délutáni ülésén Chamberlain miniszterelnök bejelentette, hogy a tájékoztató miniszter hatáskörét a propaganda hírek terjesztésének és a cenzura szolgálat megújítása érdekében kibővítik. Ezzel kapcsolatban bejelentette, hogy Sir Monkton, a most kinevezett külügyi államtitkárt megbízták a tájékoztató minisztériummal való együttműködéssel.

Mander liberálistárpárti képviselő ama kérdésére, hogy ha más semleges államokat is támadás érne, megakadályozzák-e a támadót a megtámadott ország gyarmatbirtokainak elfoglalásában, Chamberlain kijelentette, hogy ez esetben a szö-

vetségesek érdekeinek megvédésére meghozzák majd a szükséges intézkedéseket.

Garrot munkáspárti képviselő bírálta az angol titkos szolgálatot, mert nem tudott a Narvik ellen készülő német támadásról.

A hadügyminiszter megtagadta az időpont közlését, hogy mikor érkeztek német csapatok a narviki kikötő elé. Kijelentette, hogy a pontos közlések ártnak az angol érdekeknek.

Az angol-orosz kereskedelmi tárgyalások esetleges újrafelvételéről elhangzott kérdésre **Buttler** kijelentette, hogy a szovjet nagykövetnek a kereskedelmi tárgyalások újrafelvételére tett indítványa után az angol kormány rámutatott arra, hogy elsőrendű fontosságának tart olyan gazdasági politikát, mely a legteljesebb mértékben követi a háborús erőfeszítések útját. Ennek értelmében a semleges kormányokkal kötött kereskedelmi megállapodásoknak alkalmazkodniuk kell a háború követelményeihez és ahhoz, hogy a semleges fél szállítson olyan termékeket is, amelyek az ellenfél számára fontosak. Az angol kormány tehát felszólította a szovjet kormányt tegyen határozott javaslatot, figyelembe véve ezeket a követelményeket.

Halifax külügyminiszter és a londoni szovjet nagykövet tárgyalása.

Londonból jelentik: A Reuter angol hírszolgálati iroda szerint Halifax külügyminiszter ismét tárgyalta Maisky szovjetnagykövettel. A megbeszélésről nem adtak ki jelentést. Illetékes helyen azonban kijelentik, hogy a zágrábi *Novosty* című lap közlése, mely szerint az angol kormánynak befolyása lett volna a Jugoszlávia és Szovjetország közötti viszony kialakulására, nem felel meg a valóságnak.

Közigazgatási kérdéseket tanulmányozóhivatalt létesítenek a belügyminisztérium mellett

Az új hivatal fokozottan ellenőrzi a törvények végrehajtását s összekötő kapcsolatot képez a közigazgatási és a többi állami szervek között

Bucurestiből jelentik (Radio): *Ghelveanu* belügyminiszter szerdán új törvényrendeletet terjesztett az uralkodó elé. Az új törvényrendelet értelmében a belügyminisztérium mellett „közigazgatási kérdéseket tanulmányozó hivatalt” létesítenek, amelynek az lesz a célja, hogy fokozottan elősegítse a törvények alkalmazását s összekötő kapcsolatot létesítsen a közigazgatás és a többi állami szervek,

így az igazságszolgáltatási szervek között.

A törvényrendelet megjelenése után azonnal megalakítják az új hivatal 7 tagból álló tanácsát, akiket az uralkodó a belügyminiszter előterjesztésére közigazgatási szaktekintélyekből hat évre nevez ki. Az új hivatal mellett statisztikai hivatalt is állítanak fel, amelyet egyetemi tanárok fognak vezetni.

Légi tevékenység a nyugati hadszíntéren

Francia és német repülőgépek több ízben összecsaptak egymással

Párizsból jelentik (Radio Bucuresti): A Havas francia hírszolgálati ügynökség a következő harctéri magyarázó közleményt adta ki:

— A ködös idő hirtelen véget vetett az előző napokban tapasztalt élénk tevékenységnek. Az előző holdvilágos éjszakát azonban mindkét légi haderő felhasználta, hogy hosszú távolságu felderítő repülést végezzen az ellenség támaszpontok felett. Így a francia repülőgépek több repülést végeztek Németország felett, valamint a vonalak felett. Ezek a vállalkozások francia vadászipülőgépek és német gépek között több összeütközést eredményeztek. Pontos adatok még nem állnak rendelkezésre, így francia katonai körök csak annak jelentőségére szorítkoznak, hogy több német gépet lelőttek. A szárazföldön a tűzérési tevékenység csökkent. A Moseltől és Bliestől keletre német járőrök vállalkozását visszautasították.

Idegen repülőgépek Belgium felett. — Német gép kényszerleszállása belga felségterületre.

Brüsszelből jelentik: Szerdán idegen repülőgépek többször átrepültek belga terület fölött. Több esetben megállapították, hogy német repülőgépek. A belga légharctörő ágyúk működésbe léptek. A belga kormány tiltakozni készül.

Másik jelentés szerint egy német felderítő repülőgépet a belgiumi Neuchatel mellett kényszerleszállást kellett végrehajtani. Az eset a következőképpen történt: Francia vadászipülőgépek a franciaországi Charleville vidéke felett meglepték a német repülőgépet s azt belga terület fölé szorították vissza, majd leszállásra kényszerítették. A francia repülőgépek még ekkor is szorongatták áldozatukat, noha semleges terület felett voltak. A német repülőgép vezetőjét, amikor leszállni készült, fej-

lővé érte. Csak idegei végső megfeszítésével sikerült földreszállnia, hogy megmentse bajlártsait. Kézzel a leszállás után meghalt.

Mennyi volt a szövetségesek tengeri vesztesége április hónapban?

Berlinből jelentik: A Német Távíráti Iroda jelenti:

— A nyugati hatalmaknak azokkal a kísérleteivel kapcsolatban, hogy letagadják, illetve elhomályosítsák a véderőparancsnokságnak az angol veszteségekről szóló jelentéseit, német részről részletes áttekintést adtak azokról a veszteségekről, rongálásokról, amelyeket a német légi és tengeri haderők április 10-ike óta okoztak az angol hajóhadnak. Eszerint: elsüllyesztettek, vagy lángbaborítottak 5 cirkálót, 7 torpedórombolót, 14 tengeralattjárót, 3 fegyverszállító hajót, összesen 29 egységet. Eltálatlak, illetve súlyosan megrongáltak 7 csatahajót és 8 cirkálót, 4 torpedórombolót, 1 repülőgép-anyahajót és 8 szállítóhajót, összesen 28 egységet. Összesen tehát 57 angol hajó esik ki a szövetséges flottából.

Legszebb imakönyvek:

Egi Lant, Imádságos és énekes könyv	90 lei
P. Boros: En Uram, én Istenem.	
Férfiak részére. Félvaszonkötésben	35 "
Férfiak részére. Egészvaszonkötésben	45 "
P. Boros: Mária légy Anyám!	
Nők részére	55 "
Waleer-Varga: Örökimádás. Nagybetűs kiadás, gyengélatásnak is könnyen használhatják	468 "
Kis imakönyv. Pázmány Péter után.	
Egészvaszonkötésben	65 "
Scheffler: Jézus Neked Élek. Gyermekekimakönyv	32 "
Megrendelhetők kiadóhivatalunk útján.	

Piros rózsá, fehér rózsá

Írta: Nagykárolyi Etelka

Az egész Nyírségben nem volt még egy olyan gavallér, mint Arató János.

Büszkenézésű, a szája mellett kis csufondáros nevetés ül mindig, de azért mégis igen kedvelték a társaságban. Ő tudott a legszebben olyan kis semmiségeket mondani, amiktől a női szív lángalobban. Hát gyújtogatta is János ur ezeket a kis piros tüzeket, ahányszor csak lehetett.

A férfiak kicsit irigyelték. Egyik-másik megkérdezte kicsit fanyarul, hogy: mikor nősülsz már János? — de a felelet mindig csak az a kis csufondáros mosoly volt ott a szája szögletében. „Minek?” — mondta ez a mosoly és már el is volt intézve a dolog.

A mamák álma volt ő. Szép ember! Jó állású! Nagy összeköttetésű. És gavallér... Mert ugyan ki küldött őrajta kívül olyan csodálatosan szép, égővörös rózsákat a nyírségi kisasszonykéknak. A vármegyei hajdu egyszer egyik házba fordult be, máskor másikba. Minden második-harmadik napon vitte a híres-szép vörös rózsákat. Mindig abba a házba, ahol János ur hivatalos volt házi vacsorára. Amolyan kis kedélyes összejövetelek vannak arrafelé, a leányos házaknál. Átjön ilyenkor Péter bácsi, mert hát kell egy negyedik is a tarokkhoz, s ha már Péter bácsi ott van, akkor Rózi néni se ül otthon egyedül. Egy félóra rá benéz az öreg doktor, kicsit rekedt hangján elmondja a legfrissebb anekdotákat, megiszik két pohárka bort s megy tovább. Az asztalon ott virít a János ur vörös rózsacsokra. A ház kisasszonya újra halmozza a süteményes tálat, mosolyog és — reménykedik.

Igen. Abban reménykedik, hogy ez a szép, égővörös rózsacsokor átváltozik fehérre. Ez persze képletes dolog nyilvánvalóan. Magyarázatra szorul.

Arató János családjában ősi szokás, hogy a vendéglátó házhoz uri gavallériával rózsacsokrot kell küldeni. Szép piros rózsákból.

Amelyik házba fehér rózsacsokrot visznek az Arató-kuria kertjéből, ott leánykérés lesz még azon a napon.

Igy aztán érthető, hogy a szőke és barna fejek ott bujtak meg az ablakfüggöny mögött dél-

utánonkint, ha Marci hajdu kifordult a Gencs-utcából, kezében a csokorral. Egyre kíváncsiabb szemek tapadtak a csokorra, mert János ur harmincadik esztendőjébe fordult a tavaszon, igazán ideje a házasodásnak. S lám, mégsem lehet kifürkészni, hogy a szíve merre is hajlik? Egyformán jár az ügyvédékhez, ahol két eladó leány van, a járásbírókhoz, ott ugyan szívesen látják! A patikusékhoz, hol „három a kislány” és a főjegyzőknél is gyakori vendég. Mindenhol szépek a leányok, kedvesek, egyik büszke, másik nem, valamennyi házas, ügyes, jómodoru. A választás nehéz de egyszer mégis dönteni kell. A lányok maguk között nem vallják így be a dolgot, csak megemlítik közömbösen: holnap eljön hozzánk Arató — és hirtelenül fölnéznek a szembenálló leány arcába. A válasz óvatos és reménykedő, csüörtökre hozzánk ígérkezett...

Ha tuonák! Ó, ha csak sejteneik is, hogy még ő maga sem tud választani! Ha az ügyvédeknel van, előkéli: ez a leghelyesebb, ez a nekem való. Rövidesen megkérem.

És ugyanígy van a járásbírók leányával, a főjegyzőék Piroskájával, a patikuséknál meg éppenséggel zavarban van: melyiket a három közül? És aztán kezdődik minden előlről...

Ma a járásbíróknál kellene vacsorázni, de váratlan ok adódott. Valami ismeretlen rokon érkezett, akiről eddig csak annyit tudott, hogy él. Átutazóban van, itt csatlakozik a vonata a pesti gyorshoz és öt óra várakozási ideje van, hát ezt az öt órát kell átunalmaskodni János urnak az ismeretlen rokonnal. Azt írja, hogy „ha nem kényelmetlen!” Mit lehet ilyenkor csinálni?

Marci elvitte a járásbírókhoz a piros rózsacsokrot és a kimentő névjegyet. Aztán nagyot sóhajtott és nekikezdett a befogásnak. Most hajthat ki az állomásra, ahelyett, hogy jó kényelmesen csibukozna a széles verandán. Mindig kell valaminek történni! Dohog az öreg és nincsen inyére a dolog.

De azért hajítja a két almásszürkét peckes derékkal. János ur meg a sötétkék bársonyúiesen tündözik. Milyen lehet a rokon? És ugyan miről beszéljenek öt hosszú órán keresztül. Kicsit kényelmetlen a dolog, mert tudni kell, hogy az árva rokon igen szegény és most-valami állásba készül Pesten. Nem olyan nagy dolog, de mégis! Biztosan sirni fog, a meghalt szülőit kezd emlégetni s ugyan mit lehet ilyenkor mondani? Janos

Haláles katharrus rekedtség köhögés ellen oídja a Puhlmann-Tea nyálat, mérsékli a köhögést,

Minden gyógyszertárban kapható!

Eredeti csomagolásban 106 és 144 lél.

Lerakat: Drogueria Josif Krayer și Piu S. A., Timișoara, Piața Brătianu No. 3. Abt. 847-t.

A román-olasz gazdasági kapcsolatok fejlesztése

Cristu kereskedelmi miniszter tárgyalásai Olaszországban

Milanóból jelentik: Cristu, román kereskedelmi miniszter szerdán megbeszélést folytatott Riccardi devizaügyi miniszterrel a két ország közötti gazdasági viszony fejlesztéséről. A román miniszter átadta Riccardinak az I. Károly-rend nagykeresztjét.

Tataru Coriolan dr királyi helytartó elnökölt a tartomány prefektusainak és polgármestereinek közigazgatási értekezletén

Cluj. Saját tud. Szerdán délelőtt Tataru Coriolan dr., királyi helytartó elnökletével, Hodor Victor dr. tartományi vezértitkár részvételével Szamos tartomány királyi helytartóságán fontos közigazgatási értekezletet tartottak.

Az értekezleten megjelentek a tartományhoz tartozó megyék prefektusai, a polgármesterek és a központi szolgálatok igazgatói.

Megvitaták az értekezleten az áruüzemelés elfojtásával kapcsolatos intézkedéseket, a falusiak gyapottal való ellátását, a tavaszi mezőgazdasági munkálatokat és a hadbavonultak hozzátartozóinak felségélyezésére vonatkozó lörvény életbeléptetésének feltételeit. Ezenkívül még több közigazgatási jellegű kérdést vitattak meg.

ur nincsen ilyen dolgokhoz szokva.

Mindegy. Öt óra nem a világ, aztán el van intézve a maga részéről az ügy. Udvarias lesz, készítettett otthon rendes vacsorát, kap egy kis pohárka tokajit is, attól talán megvidámodik a szerencsétlen...

Abban a percben, mikor a kocsit az állomásra ért, befutott a vonat is. János ur nekifohászkozott és megindult a rokon felé. Pillanatig tűnődött, aztán odalépett egy fekete ruhás leány elé.

Hát ez volna Csáky Boriska?

Kis mosoly futott át a friss, fiatal arcon és odanyujtotta a kezét. János ur megnyugodott abban a pillanatban.

Talán nem lesz nagyon kesergős. Erősnek látszik és mosolygós. „Majd csak elmúlik ez az öt óra!”

A kocsiiban csak pár szót beszéltek. A leány a kis macskaköves utcákat nézte figyelmesen és amint két kezét egymásba kulcsolta János urra azt a benyomást tette, mint a vakációra érkező gyerek. Csak a szeme volt méléző tekintetű. És a homloka szomorú.

A hangja nyugodt volt és szelíd. Igen, állásba megy, nagyon jó helyre. Hat évre biztosítva lesz a kenyerre, mert csak azután kell angol nevelőnő!

A ház elé érkeztek. Pepi néni, az öreg házvezetőné ünneplés arccal megjelent az ajtóban és elvette a kis kéziboröndöt, meg egy apró retikült. Ez a Pepi néni igazi családi butor volt. Ismerte az egész rokonságot és huszonhárom éve szolgált a „családban”. Három évig a Csáky Boriska szülőinél is vezetgette a házat. Most nézte a szép, erős leányt és hiába, elsírta magát. Boriska átölelte egyetlen sző nélkül. Aztán levette fejéről a kalapot, lehozta a kesztyűkét.

János ur beljebb tessékelte. Pepi néni uzsonna után nézett és törülgette közben a könnyeit. Ilyen szél leány! És árva...

A hatalmas nappali szoba ablakán szélesen ömlött be a napsugár. A kert felől részegítő illatot hozott be a szél. A vörös rózsák illatát. A fekete ruhás leány mélyen beszívta ezt a levegőt és belepirult az arca.

Szép volt így nekigyulva! A két sötét szem világított és ismeretlen varázsa volt. Gyönyörű leány és magányos. Senkihez sem tartozó. Egyetlen virág!

És milyen szegény. Nevetve meséli, hogy milyen kevés pénze van. A nevetése mélyén azon-

Minisztertanácsot tartott a kormány

Bucurestiből jelenti a Rádió: Csütörtök délelőtt 10 órakor Gheorghe Tatarescu királyi tanácsos, miniszterelnök elnökletével minisztertanácsot tartott a kormány. A folyó ügyek letárgyalása után a minisztertanács fél egy órakor ért véget.

Pénteken szabad az állatvágás

Bucurestiből jelenti: (Rádió.) A belügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben a román ünnepekre való tekintettel megengedik ma, pénteken az állatvágást.

A bucuresti tőzsde húsvéti szünete

Bucurestiből jelenti a rádió: A tőzsde csütörtökön megkezdte húsvéti szünetét. A tőzsdei szünet május 2-ig tart.

Három vármegye iparossága találkozik a satmari iparos nagygyűlésen

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A szamosfartományi építőipari céh központ igazgatótanácsa május 12-én három vármegye iparosságát hívja össze tanácskozára. A nagy iparosgyűlésen nemcsak az iparosság vezetői, hanem az illetékes kormánykörök képviselői is megjelennek, hogy közvetlen kapcsolat teremtsék az iparosság és a hatóságok között. A nagygyűlésen az iparosság valamennyi időszzerű kérdését megtárgyalják s igyekeznek a sérelmekre orvoslást találni. A nagyvárad központi igazgatótanács képviselőjében Pintér István szamosfartományi elnök, Mihutiu György alelnök, Boldizsár Imre titkár, valamint Altnöder Endre gazdasági tanácsos vesznek részt a gyűlésen.

Dan kis reszketés van. De János ur tudja, hogy nem kínálhat pénzt neki, mert a Csákyak vannak olyan büszkék, mint az Aratok. És a leány másnak ezt ugysem mondaná. Csak itt mondja, a rokonnak, a maga kis kitaruló szívével. Valaki előtt megegyeszer beszélnie, mielőtt elindul a nagyváros felé. Azután ugysem tud így szólni senkihez.

— Hát a szerelem? — kérdi János ur és nezi a leányt. Nem lehet az, hogy ne érdeklődjön valaki ilyen szép leánynál a szerelem után.

— Az még nincs — jön a válasz csendesesen. János ur nézi. Apróra megfigyeli a domboru homlokot, a hullámos vonalú száját, a kis gödrös állat, az egész kis szivalaku arcot. Aztán lehajol és megcsókolja.

Utána mind a kettő dermedten áll. A leány ijedten és csodálkozva, János ur meg képtelen egy mondatot is kiformálni az agyában. Ő maga lepődött meg jobban kettőjük közül. A leányon is szemmel látható az ijedség, de János uron szinte előmlik a megdöbbenés.

Az ablakon át bemosolygott a kert. A virágok tudják, hogy vannak a világon csodálatos dolgok, amelyeket mi sohasem tudunk egészen megérteni. Próbáljuk magyarázni, de belezavarodunk és abbahagyjuk. Keresünk tündérien szép szavakat, s mikor látjuk, hogy mind szürkére kopott az életben, a virágokhoz menekülünk és őket kérjük, hogy beszéljenek helyettünk. Ők el is végzik a dolgukat mindig jól és becsületesen...

János ur is, mikor ott állt a leány előtt és nézte, valamit mondani akart. Azon tűnődött, hogy nem gazember ő, nem is valami téha, apró kalandot kereső valaki, hanem egy magányos szív. Csak olyan magányos, mint ez a feketeruhás, domboru homloku leány. Az ő szíve is eddig azt felelte, hogy „szerelem? Az még nincs”. De most — egészen bizonyos, hogy van. Egyetlen pillanat alatt érkezett meg, talán itt röppent be a nyitott ablakon.

Valahogy így kellene elmondani. De ő sohasem volt a nagy szavak embere.

Nézte a leányt sokáig. Bevéte tekintetét a két nagyon tiszta szembe, aztán szó nélkül kifordult az ajtón.

A verandán ott feküdt a kerti olló. Egy perc múlva csattogott a fehér rőzsák között. Csáky Boriskáé lett az utolsó szál. Így történt...

A húsvételőtti és húsvéti zárórarendelelet

A borbélyok húsvéti zárórája

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A rendőrkész-túra közli, hogy április 25, 26 és 27-én zenetiltalom van, tilos minden látványosság. A fentemlített napokon az üzletek délben is nyitvatarthatnak. Az alkalmazottak főlváltva kapnak ebédidőt. Az esti záróra ezeken a napokon 9 órakor van.

Húsvét első- és másodnapján, április 28-án és 29-én szigorú vasárnapi munkaszünet. A borbélyüzletek román húsvét másodnapján déli 12 óráig nyitvatarthatnak, ebben az esetben azonban az ünnep harmadik napján, április 30-án csak déli 12 óra után nyithatnak.

Olaszország eltökélte magát eddigi magatartásának fenntartására

Önkényesek azok a kitalálások, mintha Olaszország elérkezettnek látná az időt, hogy megoldja a létérdekeivel kapcsolatos problémákat

Rómából jelenti: Az *Informazione del Giorno* olasz sajtótudósító közli: Olaszországnak a háborúval kapcsolatban elfoglalt magatartásáról a külföldi sajtóban az utóbbi napokban ismét a legkülönbözőbb föltevések jelennek meg. Így teljesen önkényesek azok a hírek, amelyek arról szóltak, hogy Olaszországra milyen hatással vannak a Jugoszlávia és Szovjet-Oroszország között megindult kereskedelmi tárgyalások. Eppen így teljesen önkényesek azok a hírek is, amelyek szerint Olaszország a Balkánon, vagy másutt elérkezettnek látja az időt, hogy megoldja a létérdekeivel kapcsolatos problémákat. Olaszország politikáját a balkáni államok tekintetében az érvényben lévő diplomáciai megegyezések és hivatalos nyilatkozatok határozzák meg. Minden ellentétes híresztelés csakis indokolatlan aggodalmaknak, vagy érdekelt propagandaszolgálatnak lehet az eredménye. Az, amit egyesek Olaszország támadószándékaként akarnak értelmezni, nem egyéb, mint éber figyelemmel kísérése az eseményeknek, amelyek teljesen indokoltá teszik Olaszország katonai felkészültségét. Mint már többször kijelentették, olasz részről minden kezdeményezés csak természetes visszahatás volna mások kísérletére, mellyel fel akarnak borítani egy olyan vidék békéjét, amelyen Olaszország már a háború kezdete óta a béke

biztosítására törekszik. Olaszország függőben lévő kérdései tekintetében eltökélte magát eddigi magatartásának fenntartására. Ez lehetővé teszi, hogy e kérdések megoldását adott pillanatban közvetett, vagy közvetlen érdekeinek megfelelően biztosítsa.

A svédországi munkaszolgálat.

Stockholmból jelenti (Reuter): A svéd országgyűlés elfogadta azt a törvényjavaslatot, amelynek értelmében minden svéd állampolgár tizenhat éves kortól hetven éves korig egészségi állapotának megfelelően köteles résztvenni a munkaszolgálatban.

Vizrebocsátották Amerika legnagyobb tengeralattjáróját.

Washingtonból jelenti: A bostoni hajógyárban szerdán vizrebocsátották az Egyesült Államok legújabb tengeralattjáróját. A hajó vízkiszorítása 1630 tonna.

Megérkeztek Stockholmba a Norvégiából menekülő amerikaiak.

Washingtonból jelenti: Az Egyesült Államok külügyi hivatala közli, hogy Oslóból és Norvégia belsejéből a Svédországba menekült amerikai állampolgárok megérkeztek Stockholmba. A menekülteket az Egyesült Államok követe és tengerészeti attaséja vezette.

Malmöt kiürítették a svédek?

A legújabb távirati jelentések szerint Malmöt kiürítették a svédek. Ha ez a távirati jelentés igaz, akkor ennek a svéd városnak a kiürítését az indokolja elsősorban, hogy Malmöt mindössze 27 kilométernyire van Koppenhágától.

Malmö Svédország legdélibb részén, a Kattegat, Christiánstad, a Balti tenger és a Sund között lévő svéd tartomány székhelye és Svédország egyik legnagyobb városa, amelynek ma 131.390 lakosa van. Ez a tartomány igen gazdag szénben, a lapályos talaj pedig rendkívül termékeny: 71 százaléka szántó, öt százaléka rét, tíz százaléka erdő s ennél fogva hadi szempontból is nagy jelentőséggel bír.

A megyeszékhely, Malmö Koppenhágával szemben, a tengerparton épült s már a XIII. században is ismerték, mint Malmhaughe-t. Egészen a XVI. századig a Sund partján a legélénkebb forgalmu hely volt. Németország és Oroszország felé is erre bonyolították le a hajóforgalmat nemcsak a norvégok, de az angolok is. 1650-ben került Svédország birtokába. Schonennel együtt s azóta a svédek uralma alatt fejlődött. 1848 augusztus 26-án Malmöben kötöltek fegyverszünetet a németek és a dánok és Malmöben halt meg 1872-ben XV. Károly svéd király.

Arról is nevezetes ez a város, hogy itt áll Svédország legnagyobb és legszebb gótikus temploma, amelyet még 1319-ben építettek. Rendkívül szép régi épület az 1434-ből való tornyos kastély, amit 1805 óta börtönnek hasz-

nálnak. Valamikor kőfalak vették körül a várost, de ezeket a falakat régen lerombolták s helyükön utcák és parkok állnak. A tengerbe nyúló kikötőivel festői képet nyújt Malmö, ahol igen sok fontos iparág is virágzik. Mechanikai műhelyei, fémöntői, hajó- és bőrgyári rendkívüli fontossággal bírnak ma; nemkülönben cukor, szappan, pamut- és lengyártása is. *Mintegy kilencven fontos gyár működik Malmöben* s ezek között egy sincs, amelyik nem hadicélra is felhasználható anyagot gyártana. Ennél fogva érthető, ha Malmöt féltik a svédek s biztonsága érdekében — a semlegesség fenntartása mellett — kiürítését elrendelték.

A román húsvéti ünnepek előtt kifizetik a nyugdíjakat

Bucurestiből jelenti a rádió: A pénzügyminiszterium közleményben jelentette ki, hogy a nyugdíjasok és a köztisztviselők illetményeit még a román húsvéti ünnepek előtt kifizetik. A szükséges összegeket távirati úton utalták át az egyes pénzügyigazgatóságokhoz. A miniszterium felkéri az érdekelteket, hogy amennyiben nem kapják meg az ünnepek előtt illetményeiket, erről tegyenek jelentést a miniszteriumba, ahol az ügyet kivizsgálják és a mulasztás elkövetéséért teletöltséket szigorúan megbüntetik.

Három napon belül be kell szolgáltatassák a rendőrségen fegyvereiket, fényképezőgépeiket az országban tartózkodó idegen állampolgárok

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A rendőrkezes-túra a város területén tartózkodó idegen állampolgárok tudomására hozza a következőket:

1. Tilos az ország területén tartózkodó összes idegen állampolgárok részére fegyvertartás, fegyverviselés, bármilyen hadianyag, valamint fényképezőgépek tartása.
2. A jelen rendelkezés megjelenésétől számítva megszűntnek tekintendő az idegen állampolgárok számára kiadott fegyvertartási és fényképezőgép használatára kiadott engedély.
3. A város területén tartózkodó valamennyi

idegen állampolgárok a jelen rendelet kihirdetésétől számított három napon belül be kell szolgáltatnia minden nála található fegyvert, hadianyagot, valamint fényképezőgépet a rendőrkezes-túra II. em. 13 számú szobájában, ahol a letétbe helyezett tárgyakról elismervényt kap.

4. Azokat, akik nem alkalmazkodnak a fenti rendelkezésekhez a II. Károly büntetőtörvénykönyv 32-ik szakaszának előírásai alapján a legnagyobb büntetéssel sújtják, a tiltott tárgyakat elkobozzák és az illetőket kiutasítják az ország területéről.

Ünnepélyes keretek között folyt le a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal városi tanácsának beiktatása

Oradea. Saj. tud. A Nemzeti Ujjászületési Arcvonal városi tanácsának beiktatása ünnepélyes keretek között ment végbe a városháza dísztermében. Ünnepi istentisztelet után a NUA gárdája az Egyesülési-terem elvonult a megjelent előkelőségek előtt, majd a gyűlés résztvevői a városháza nagytermébe vonultak, ahol dr. Popovici Péter, a NUA városi tanácsának elnöke nyitotta meg az ülést. A megjelentek között ott voltak Todoru Teodor prefektus, dr. Zigre Miklós, a NUA megyei elnöke, Chirila Augustin polgármester, dr. Cioloca Emil és Cadariu Emil pénzügyigazgatók, dr. Matei János és dr. Costa Romulus főorvosok, dr. Marcus István színházi főfelügyelő, dr. Mocan Miklós, Gritta Ovidiu rendőrkezes, Bogdan Costica, a Sfatul Negustoresc elnöke, Dumitrescu, Seitan és Pappoudoff bankigazgatók, Marta Joachim, a Munkakamara elnöke, dr. Haragus István közjegyző, dr. Popa Teodor, Avram Nicolai, Moldovan Ionel, Ciapa Viorel, Barza Augustin, dr. German Viktor, dr. Marta Savu, továbbá a megyei és városi tisztviselői kar teljes számában.

Dr. Maior Miklós titkár felolvasta dr. Popovici Péter kinevezéséről szóló leiratot és felkérte, hogy az esküt tegye le. Ennek megtörténte után a városi tanács három csoporttitkára, dr. Matei Ioan, dr. Maior Miklós és Neagu Traian tették le az esküt, végül pedig az egyes csoportok tagjai és pedig a földművelésügyi és munkaosztályban Marta Ioachim, Deac Ioan, Pop Alexandru, Simionescu Martin és Bobitan Mihály, a kereskedelmi és ipari szakosztályban Seitan Ionel, Bucurentiu Nikodim, Muresan Dumitru, Ciordas Iosif és Pappoudoff Teodor és végül az intellektuális csoportban: dr. Triff Titus, dr. Bleda Vasile, dr. Lupas Stefan, Salajean Iosif és dr. Haragus Stefan. Végül Marcu Ioan városi adófőnök, a városi gárda új parancsnoka tette le az esküt.

Eskütétel után dr. Zigre Miklós, mint a NUA megyei elnöke üdvözölte a front városi tanácsának elnökét és tagjait. Hangsúlyozta, hogy ha valaha szükséges volt az egyetértés és a munka, úgy a mostani nehéz időkben még inkább szükség van arra.

Utána Todoru Valer prefektus üdvözölte az új vezetőséget és jó munkálkodást kívánt.

A város közönsége nevében Chirila Augustin polgármester üdvözölte dr. Popovici Péter elnököt és a tanács tagjait. Történelmi visszapillantást vetve elmondotta, hogy a 18. és 19. században a kereskedelem vezetői románok voltak. Váradon, román polgármester volt és olyan író, mint Vulcan Iosif, a románság kiválósága, a „Familia” c. lapjában irányította a szellemi életet. Biztosan tudja, — mert ismeri dr. Popovici Péter személyét, — hogy meg fogja tudni valósítani azokat az eszméket, ame-

lyek a város fejlesztését és felvirágoztatását célozzák.

Ezután a gyűlés hódoló táviratot intézett Öfelsége II. Károly királyhoz, továbbá üdvözlő táviratot Vaida Sándorhoz, Iorga Miklóshoz, dr. Moldovan Viktorhoz, Georgescu Petre tábornokhoz, Moldovan Gyulához és dr. Tatár Coriolan helytartóhoz.

Az oradeai rendőrkezes-túra rendelete a műemlékek és a parkokban lévő növényzet védelmére

Oradea-Nagyvárad. Saját tud. A rendőrkezes-túra a II. Károly király büntetőtörvénykönyvnek a műemlékekre, szobrokra, valamint a parkokban és a köztereken található növények védelmére vonatkozó előírásaira hivatkozva, elrendeeli:

1. Tilos bepiszkolni vagy megrongálni a parkokban, tereken, valamint a közönség által látogatott nyilvános helyeken az asztalokat, padokat, kerítéseket.
2. Szigorúan tilos a parkokban vagy a tereken levő virágok leszakítása, a növényzet megrongálása, a gyümölcsfák termésének leszedése; a gyepre lépni tilos.
3. Mindazokat, akik a fenti rendelkezések ellen vétnek, egy hónaptól terjedő elzárással és 2000 leitől 5000 leig terjedő pénzbírsággal, valamint az okozott kár megtérítésével büntetik.
4. Tilos a parkokban és nyilvános sétányokon valamint a járdákon bármilyen járművel, kerékpárral közlekedni vagy lovagolni. Hasonlóképpen tilos ezeken a helyeken tolokocsival közlekedni (a gyermekkoszik kivételével).
5. A parkokban szigorúan tilos futballt játszani.
6. A parkokban tilos az állatok legeltetése.
7. Hasonlóképpen tilos a más tulajdonában lévő kertekbe, szőlőkbe vagy földekre belépni és ott gyümölcsöt, virágot vagy más terményt szedni.

A rendelet ellen vétőket egy naptól egy hónapig terjedő rendőri elzárással és 500 leitől 1000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

A tulajdonosok, bérlők vagy intézők kötelesek az udvaron, kertben, vagy szőlőben, stb. lévő gyümölcsfákat, élősvényeket a fészkektől és a hernyóktól megtisztítani. A hernyókat és a cserhagarakat el kell égetni.

A rendelet ellen vétőket egy hónaptól három hónapig terjedő elzárással és 2000 leitől 5000 leig terjedő pénzbírsággal sújtják.

A jelen közlemény végrehajtásával a rendőrségi közegek vannak megbízva.

Gritta Ovidiu, sk.
rendőrkezes-túr.

Legújabb Szentíráskiadás

Oszövevény I-III. kötet. Vászonnkötés 1080 Lei

Ujszövevény I-II. kötet. Vászonnkötés 350 „

„ rövid jegyzetes zsebkötés, 50 „

Segítséget kér Deva külvárosának katolikussága

A madéfalvi veszedelem elől Bukovinába menekült cs'ki székelyek unokái, akiket annak idején a magyar hatóságok Devára telepítettek le, hatalmas vállalkozásba kezdtek. Ezelőtt négy évvel nagy lelkesedéssel templom építéshez fogtak. Erejüket jóval felülmúló vállalkozás és elhatározás volt ez.

Négy év telt el, — s minden fáradozás gyümölcskeppen áll a gyönyörű templom. 50 méter hosszú és 15 méter széles. Egyszerű, mert mindig a főcél lebegett szem előtt, tágas legyen és minél több ember befogadására alkalmas. Mert ide nagy templom kell. Ez a Csikből elszármazott kis székely néptöredék nagyon szereti az Istent. S evvel mindent meg is mondtam. Szent előtte az Isten áldása a gyermek. Összesen 2500-an vannak s ebből közel 500 iskolaköteles gyermek. Ha nem látom, nem is tudnám elhinni. És valóban így van. Előt van itt, jövőben bizás.

Ezek az egyszerű emberek, akik szinte kivétel nélkül, a kezük munkájából élnek s rendszeren nagy családokkal küzdenek, emberfeletti áldozatokat hoztak. Kicsi és szűkös keresetükből mindig jutott az Isten ügyére. Közmunkával, fuvarral annyit segítettek, hogy talán nem is lehetne mind összeszámítani. Mert templom kellett. S éppen most, amikor az idők járása annyira megnehezült a fejünk felett. Más időkben nem lett volna olyan nagy megerőltetés egy templom, de akkor ugylátszik, az anyagi javak közepette kisebb volt az idealizmus. A szegénység sok embert a meghasonlásba kerget, ezeket az embereket még szorosabban az Istenhez fűzte.

Es most ez a telep segítségért kiált. A jó emberek szerető szívéhez szólnak. Bérce hazánk minden jóérzésű magyar emberétől segítséget kérünk. Tudatában vagyunk annak, hogy nehéz időkben élünk. Ezeknek a nehéz időknek örökre emléke lesz ez a templom, amely könnyben és vízivarat között épült. S az erdélyi magyarságnak is büszkesége lesz, mert mi ha szétszóródottan élünk is, élni akarunk s nem alkuszunk meg az elmulással és a pusztulással. Élni akarásunknak és életrelvéltségünknek hősköteménye ez a templom. Segítsenek, hogy befejezhessük ezt a templomot. Imádkozni akarunk s kérjük a jóembereket, tegyék lehetővé, hogy az Isten hazában imádkozhassunk.

Minden anyagi lehetőségünk kimerült. Férfiaink legnagyobb része távol van a családjától. még kenyérkereső sincsen s nincsen, aki áldozzon a templomra. Pedig ezek az emberek alalmazásért kezüket ki nem nyujtanák. Ezek dolgozni szeretnek. S most mégis kénytelenek kőrní. Ugy restelkedtünk, hogy erre jutottunk. Mi mindent a saját erőnkől és szorgalmunkból akarunk felépíteni. Hiába, erőnköt felülmúlták az idők s a körülmények. A templomunk már annyira van, hogy csak az ablakok és az oltár kellene. A Szent Antal oltáráról van szó, mert Szent Antal a templomunk védőszentje. S ha ez meg lesz, templomunkban felcsendül a glória. S ünnep, szívek ünnepe lesz Deván a telepen, amilyen nem volt emberemlékezet óta.

Gondoskodtunk arról, hogy akik adományaikkal segítségünkre sietnek, azok örökre emlékezetes jutalomban részesüljenek. P. Szabó Dömjén, aki már évek hosszú sora óta a telep lelkiigondozását végzi, egy gyönyörű imakönyvet írt, a templom javára. Az imakönyv kb. 7—800 oldal. Címe: Egi Láng. Ezt az imakönyvet szantuk azoknak, akik a Szent Antal templom javára legalább 150 leit adományoznak. Ha nincsen mi-hől áldoznom, akkor legalább imádsággal segítem a szent ügy előhaladását. Így is sokat segíthetek.

Most látjuk azt, hogy milyen nagy megerőltetés és fáradság összehozni egy ilyen templomot. Azonban azt is tudjuk, hogy nem vagyunk magunkra. Az a magyarság, amely Józseffalvat poraiból ismét elővarázsolta s szebb lett, mint volt, az a magyarság meletünk van. Érdeklődnek ügyünk iránt. S ez is jól esik. Érezzük azt a csodálatos erőt, amely minket összetart. S ez az erő még sokszorosan meghatványozódik, ha Isten ügyéről van szó. Oltárt építünk egyszerűt, izle-est és szépet, amely méltó legyen Istenhez és emberhez egyaránt. Oltárt építünk s az oltárra tabernákulumot, hogy lakóhelyet készítsünk a földreszálló Istennek itt közöttünk. Könnyes szemekkel járnak nap-nap után óreg anyokák az üres templomfalak közé s kérdezzétek, hogy vajon megérjük-e, hogy készen legyen. S kik ezek az anyókák? Mindenik 8—10—12—15 gyerekekkel tud dicsekedni. Ezek teljesítették kötelességüket a fajtájukkal szemben s most várják, hogy a fajtánk tudomást szerezzon rólunk.

A segítséget imával fogjuk megköszönni s szentmiséinkben mindig megemlékezünk jóté-voinkről. Szent Antal napján jótévoinkért fogjuk a legszebb áldozatot bemutatni, reméljük az új oltáron. Fac sit Deus.

Az adományokat erre a címre kérem: Parohia Rom. Cat. Deva, Jud. Hunedoara. Kérem azt is jelezni, hogy a Szent Antal oltára javára van felajánlva az összeg.

Az emlékkönyvet azonnal postázzuk.
P. Gábor Anasztáz, plébános.

A népkisebbségek bekapcsolódása a Nemzeti Ujjászületési Arcvonalba

A magyarság és németség vezetői a NUA főtítkárával tanácskoztak. — Dragomir Silviu kisebbségi miniszter látogatása a Banatban

Bucurestiből jelentik: Moldovan Victor, a NUA főtítkára megbeszélést folytatott a magyar és német népkisebbségek vezetőivel. A magyarok részéről Bánffy Miklós gróf, a Magyar Népközösség elnöke, Gyárfás Elemér dr. és Szász Pál dr. szenátorok, valamint Mikó Imre dr., a Magyar Népközösség fővárosi titkárságának vezetője vett részt az értekezleten, míg a német népkisebbséget Hans Otto Roth szenátor képviselte. Moldovan Victor részletesen kifejtette az Arcvonal vezetőségének elképzelését arra vonatkozóan, hogy a népkisebbségeket miként lehetne beilleszteni az Arcvonalba. A tárgyalásokat május 2-án folytatják.

Magyar emlékirat a kisebbségi miniszterhez

Timisoara-Temesvár. Saját tud. Dragomir Silviu dr., kisebbségi miniszter tudvalevően a Bánságban tartózkodik. Járt Temesváron, Aradon, majd ismét Temesváron és több községben, most meg Lugoson is. Temesvári tartózkodása alatt a miniszter királyi helytartóságon fogadta a magyarság küldöttségét, amelyet Kakuk János dr., a Magyar Népközösség bánsági tagozatának elnöke vezetett s amelyben résztvettek Martzy Mihály tanár, alelnök, Asztalos Sándor dr. főtítkár, és Kubán Endre szerkesztő. A küldöttség a miniszternek emlékiratot nyújtott át, amely felsorolja a bánsági magyarság főbb kívánságait. A bánsági magyarság kéri a minisztert a lehetőségek megteremtésére a Magyar Népközösség helyi szervezeteit illető engedélyek megkönnyítése végett. Eppen a népközösségi szervezeteken keresztül tudják a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal magyar tagozatát tökéletesen megszervezni, azonkívül az a kívánság, hogy a megbízás alapján működő szervezetek véglegesen megalakuljanak és választás útján, a lakók bizalmából kerüljenek az élre a vezetők. A városi és falusi községi tanácsoknak a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal keretében való megalakításával kapcsolatban kívánja a bánsági magyarság, hogy a tanács tagjai tiszta magyar vagy nagy magyar többségi helyen a Nemzeti Ujjászületési Arcvonal magyar tagozatának tagjaiból kerüljenek ki, ahol pedig a magyarság kisebbségben van, számarányuknak megfelelő képviselőre jussanak a magyarok. Ami az elemi iskolák magyar tagozatait illeti, megelégedéssel állapítja meg az emlékirat, hogy a közoktatásügyi kormányzat Temesvár város környékén hét elemi iskolánál rendelte el a

magyar tagozat létesítését. A magyarság már régebben készítette ebben az ügyben emlékiratot s ennek másolatát a kisebbségi miniszternek is beterjesztették. Abban az emlékiratban azonban ötvenöt községre nézve kértek magyar tantervű iskolát.

Felhívta most a küldöttség a kisebbségi miniszter figyelmét arra, hogy a magyar iskolai tagozatok csak akkor felelnek meg céljuknak és feladatuknak, ha olyan tantervek állnak rendelkezésre, akik bírják a magyar nyelvet. Miután mindig arról van szó, hogy nincsen elegendő számú állami tanító, aki bírja a magyar nyelvet, kéri az emlékirat a minisztert, szervezzenek a nyár folyamán átminősítő, illetve továbbképző tanfolyamokat, amelyekre felekezeti tanítóképzőt végzett tanítókat lehet kiküldeni, akiknek oklevele azután a tanfolyam elvégzése és a vizsga után egyenértékű legyen az államilag képesített tanítókéval.

A kisebbségi miniszter az emlékiratban felsorolt kívánságok kedvező elintézését helyezte kilátásba. Amikor Kakuk dr., a kívánságok felsorolásánál a tanítószágra részére rendezendő nyári tanfolyamokat hozta szóba, Martzy tanár felemelte, hogy a nyáron Temesváron

A HABZÓ FOGPÉP

már meg is kezdődött a felekezeti képesítési német tanítószágra egy ilyen tanfolyama. El is jártak akkor a magyarság vezetői olyan célból, hogy engedjék meg a magyar tanítók részére is a részvételt, ami azonban nem történhetett meg. A miniszter erre annak a nézetének adott kifejezést, hogy az átminősítés nehézségekbe ütközik, nemcsak a magyar tanítók számára, hanem általában.

Szó került ezután még az annakidején az államnyelv nemtudása címén elbocsátott tisztviselők helyzetének rendezéséről is, mire a miniszter közölte, hogy máris hoztak erre vonatkozólag kedvező határozatot. Ennek megvalósítása azonban, miután az anyagi fedezet jelenleg nem áll rendelkezésre, egyelőre halasztást szenvedett.

Hivatalos magyarázat Sztojadinovics letartóztatásáról

Kényszerlakhelyre szállították a jugoszláv volt miniszterelnök egyik bizalmas barátját is

Belgrádból jelentik (Radio Bucuresti): Az Avala ügynökséget felhatalmazták, határozottan cáfolja meg bizonyos külföldi lapok híreit, mely szerint a Sztojadinovics elleni rendszabályokat külpolitikai indító okok idézték volna elő. Mint már hivatalosan közölték, Sztojadinovicsot az állam biztonságának veszélyeztetéséről szóló törvény értelmében internálták, hogy ezzel lehetetlenné tegyék a jelenlegi kormány belpolitikája ellen irányuló akciót.

Sztojadinovics ügyében egyébként további letartóztatások is történtek. A kedden délben kiadott rövid hivatalos jelentés szerint Acsimo-

vics Milán volt belügyminisztert, a Sztojadinovics-kormány volt tagját, letartóztatták és Boszniába kényszerlakhelyre szállították.

Altiszti vizsgára jelentkezhetnek az önkéntes szakaszvezetők

Bucurestiből jelentik: A 71. és 72. cikkely szerint T. R. önkéntesek, akik nem lehetnek tartalékos tisztok és tartalékos altisztek akarnak lenni, ez év június 1-én kezdődőleg letehetik az altiszti (sergent major) vizsgát, amelyet hadosztályonként tartanak meg. A vizsgára jelentkezőknek írott kérvényt kell benyújtaniuk ahhoz a csapatvezetőhöz, amelyhez tartoznak. Nem jelentkezhetnek a segédszolgálatosok és azok, akik ez év június 1-ig már betöltötték 32-ik életévüket. Hogy az érdekeltek előkészülhessenek a vizsgára, az alábbiakban közlik velük a vizsga anyagát:

Katonai egysége fegyverzetének ismerete, használata, jelentősége és karbantartása. Azok az ügykezelési ismeretek, amelyek egy szakaszparancsnok hatáskörébe tartoznak. A szakaszvezetés a harcban, az egyes katona és a harci csoport kiképzése. A szakasz előtti magatartás. Rátermetlenség a vezénylésre és a fegyvertartásra. Határozottság és kitartás próbatételei.

Jegyezzünk bónókat a hadsereg felszerelése érdekében

A hadsereg fenntartása nagy költségeket igényel. Mindenki jegyezzen hadfelszerelési kötvényeket. Naponként d. e. 9 és fél 2 között és d. u. 4—7 óra között a Banca Națională, az összes nagyobb bankoknál, a Postatakarékpénztárnál s a pénzügyigazgatóságon lehet kötvényeket jegyezni, ahol rendelkezésre állanak a szükséges nyomtatványok.

Ez a legelőnyösebb államkölcsön, amely 4 és fél százalékos kamattámogatást hoz. Aláírni lehet 5 vagy 3 évre. Hat hónap után kifizetésre kerül az aláírt összeg egyötöde (vagyis minden ezer lejes kötvény után 200 lei), három, vagy öt év után pedig a lejegyzett összeg teljes egészében.

A hat hónap múlva fizetésre kerülő ötdrészlet s a lejárt szelvényvel bármilyen állami tartományi, vagy községi adót ki lehet fizetni.

Akinek a lejárt előtt szüksége van pénzre, zálogba helyezheti a kötvényeket a Nemzeti Banknál, amely azonnal kifizeti az érték 70 százalékát. A kötvény ettől függetlenül tovább kamatozik.

Minden hazaszerető román állampolgár azonnal ilyen kötvényekbe fekteti minden nélkülözhető pénzét.

Hatalmas érdeklődés előzi meg az EMGE közgyűlését

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet 1939. évi működéséről szóló jelentés részletes ismertetése

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet 1940. április hó 29-én tartja Kolozsváron a Capitol mozgószínházban közgyűlését, amit hatalmas érdeklődés előz meg. A választmány az egyesület hivatalos lapjában az „Erdélyi Gazda”-ban, részletesen a közgyűlés elé terjesztette az EMGE 1939. évi működéséről szóló jelentését.

A jelentés bevezető részében az igazgató választmány örömmel állapítja meg, hogy a magyar gazdák a nehéz idők és rendkívüli körülmények ellenére is megmutatták, hogy egymás segítségével minden nehézséget le tudnak küzdeni s fokozott munkával elő tudták teremteni a maguk, családjuk és a nemzet szükségleteire nélkülözhetetlen termékeket.

Sorra veszi ezután az igazgató választmány jelentése az EMGE sokoldalú és mindenre kiterjedő szervezetének egyes értékeit és vívmányait.

Ezek szerint az új állami rendben az EMGE sokkal súlyosabb felelősséget visel, mint az előző kormányzati rendszerek alatt, mert most a szakmai képviseletek különösen nagy szerepet kaptak. Az egyesület elnökét az uralkodó szenatorra nevezte ki s helyet kapott a Legfőbb Gazdasági Tanácsban is. Az EMGE elnöke tisztségét lom ügyét hathatósan képviselje. Az elmúlt év főleg ügyét hthatósan képviselje. Az elmúlt év folyamán megszámlálhatatlan esetben keresett érintkezést a kormányzati és hatósági lényezőkkel, akikkel tárgyalta a különféle előforduló kérdésekben. Így közbenjárt a rekvirálások során előállott zavarok tisztázására, a kisajátításokkal kapcsolatos méltánytalanságok, lakhatási engedélyek, szakmai képviseletek, kilakoltatási kérdések, az arányszám kérdése, stb., stb. ügyekben. Sajnos nem minden közbenjárás járt eredménnyel, azonban az EMGE minden egyes esetben eleget tett vállalt kötelezettségének.

Az EMGE hatóereje és akcióképessége különben — a jelentés megállapítása szerint — mindig a szervezet társadalmi erejétől függ s amilyen mértékben szélesül és gyarapodik az egyesület, olyan mértékben tud hathatósabb tevékenységet kifejteni.

Az EMGE tevékenységi köre éppen úgy mint a megelőző esztendőben, elsősorban a szervezésre, a mezőgazdasági szakoktatásra, az öntudatosult igények kielégítésére, s a gazdatársadalom érdekvédelmének megvalósítására terjedt ki.

A szervezés eredményei.

A szervezési munkát az EMGE felügyelői kaza végezte. Az elmúlt év folyamán a felügyelők összesen 946 magyarlakta községben fordultak meg. A felügyelők helyszíni látogatásai során tanulmányozták a magyar gazdák helyzetét, al-

landóan figyelemmel kísérhették a magyar gazdatársadalom életviszonyait, s ezek következtében megláthatták feladataikat.

Az EMGE tagjainak száma, a rendkívüli idők ellenére ebben az évben is több mint háromszézzel szaporodott s ezzel a taglétszám az 1936. április 5-iki tagállomány harmincnégyszerezésére emelkedett. A tagok száma ma 18.522. A gazdaköri tagok száma 26.808 s egybevetve ma több mint negyvenötezer szervezett erdélyi magyar gazda áll az EMGE zászlaja alatt. A jelentéshez csatolt grafikon szemléltető módon mutatja a tagszaporulat, tagállomány és megyék szerinti megoszlás pontos adatait.

Megtudjuk a jelentésből, hogy 1939 folyamán összesen 51 új gazdakör alakult. A gazdakörök kifejlesztése érdekében az EMGE még ebben az évben megkezdte az egyes gazdaköri elnökök kiképzését s külön vándor tanárt alkalmazott, aki sorra fogja járni a gazdaköröket és beindítja cselekvő munkájukat.

A gazdasági népnevelés terén egyébként az EMGE minden külső megnyilatkozását arra használta fel, hogy figyelmeztesse a magyar gazdatársadalmat arra, hogy az idők fokozottabb munkateljesítményt kívánnak. Ez a gondolat gyakorlati síkon elsősorban az egyesület hivatalos lapjának, az „Erdélyi Gazda”-nak hasábjain nyert kifejezést. A lap 20 ezer példányban jelenik meg s népies könnyen érthető nyelvezettel arra törekszik, hogy mindenki elsajátíthassa a haladásához szükséges gazdasági ismereteket. Az Erdélyi Gazda Jogi Mellékletében a gazdatársadalom közlekedési érintő törvényeket, rendeleteket ismertette, míg a Kisállattenyésztő című néhány megjelent mellékletben a kisállatok tenyésztésének propagandáját szolgálta. Kiadott az EMGE 1940. évre egy tartalmas, értékes naptárt is.

Gazdasági tanfolyamok.

A gazdasági népnevelés második fejezetét a téli kétételes gazdasági tanfolyamok alkotják. Az eddig megtartott tanfolyamok jótékony hatása alatt lassan egész Erdélyben kezd átalakulni a gazdálkodás módszere s mindenfelé többet és jobbat termelnek. 1939-40. telére 63 község gazdái jelentették be igényüket a tanfolyamra, azonban a rendkívüli körülmények miatt csak a határozónán belül, összesen 26 helyen tartott téli tanfolyamot az EMGE.

A népnevelés szolgálatában állottak a hathezes női háztartási tanfolyamok is. Az elmúlt közgyűlési év tartama alatt három községben zajlott le ilyen természetű EMGE tanfolyam. A nagy érdeklődés miatt a jövő évben női háztartási tanfolyamokat nagyobb számban tartanak.

A gazdasági szakoktatás terén az EMGE ebben az évben, augusztus 6-án a nagyenyedi Bethlen kollegiumban 67 magyar felekezeti tanítvány számára tartott kétételes gazdasági továbbképző tanfolyamot. Ennek a tanfolyamnak a hatása alatt a falusi papság köréből is több megkeresés érkezett, hogy az EMGE tartana számukra is ilyen tanfolyamot. A papok számára tartandó gazdasági továbbképző tanfolyam valószínűleg szintén meg fog valósulni.

Ugyancsak a népnevelést szolgálták az úgynevezett „gazdanapok” is, amelyeken az EMGE szakelőadói szükséges utbaigazításokkal, tanácsokkal látták el a falusi magyar gazdákat.

Az EMGE tovább folytatta a vetőmag akciót. Azokon a vidékeken, ahol az előző évben az egyesület vetőmaghoz juttatta a gazdákat mindentűt kitűnő termés volt.

Folyó év elején február 17—21 között rendezte meg az EMGE vetőmagkiállítását nagy sikerrel. A kiállítás alkalmat nyújtott tavaszi vetőmagvak beszerzésére is. A kiállítók eladtak, illetve a gazdák vásároltak 305.500 kg. különféle vetőmagot 2.290.500 lei értékben.

Állattenyésztési vonatkozásban az egyesület a már ismert vonalon haladva dolgozott. Magyarországi tenyészállatok közül eddig összesen 7 magyar és 11 szimentáli bikát és egy mént hozott be az egyesület, amelyeket különféle közéleti vagy magángazdaságokhoz jutattak el.

A tenyészkozákat terjesztése s a csikmegiei juhfeljavitási akció is tovább folyt.

Az állattenyésztés érdekében számtalan beadványt intézett az EMGE a földművelésügyi miniszterhez, így kérte a száj és körömfájás elleni gyógyító vérsavnak a forgalombahozatalát; azt hogy a magánállatorvosok is végezzenek ragadós állatbetegségek elleni védőoltást. Panaszt emelt az EMGE a vándorló jufalkák kártevéséért, stb., stb.

Szakosztályi, egyesületi élet.

Az egyes szakosztályok munkaeredményéről szóló jelentésben első helyen áll a gyógynövény termelési és gyűjtési szakosztály. A jelentésből kitűnik, hogy ez a szakosztály is óriási tevékenységet fejtett ki s 1939-ben 330.000 lei értékben forgalmazott gyógynövényeket a gyűjtési munka.

Szép eredménnyel dolgozott különben a többi szakosztály is, így a szőlészeti és borászati, az irodalmi, a gyümölcsészeti, a háziipari, valamint a számviteli szakosztály.

Az elmúlt év folyamán élénk volt az egyesület mozgalmi élete is. A gazdanapokon s a kiállításokon, tanfolyamokon kívül tanulmányi kirándulások is zajlottak le az EMGE különböző szerveinek rendezésében. A belső élet is mozgalmas volt. Rendszeresen megszerezték a sajtótudósítást is. A tanulmányi osztály földolgozta mindazokat a kérdéseket, amelyek az egészséges vezetetésnek elengedhetetlen feltételei. Az EMGE jogvédelme is sok esetben lépett föl.

A jelentés utolsó fejezetében az egyesület anyagi helyzetéről számolt be, majd az évi zárszámadást terjesztik elő.

Az igazgató választmány jelentése a következő szavakkal ér véget:

— Az EMGE mult évi tevékenységéről szóló jelentésünket azzal a meggyőződéssel terjesztjük a közgyűlés elé, hogy a közgyűléstől kapott megbízatásnak az adott viszonyok között mindenben igyekeztünk megfelelni és ha tagjaink hiányokat vettek észre, azok sohasem a jószándék vagy ügyszolgálat hiányának multak. Nehéz időkben súlyos felelősséggel annyit lehet elvégezni, amennyire a gazdatársadalom mai szervezett ereje képes...

A közgyűlési meghívó

Az EMGE vezetősége egyébként a következő közgyűlési meghívót bocsátotta ki:

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet 1940. április hó 29-én, délelőtt 10 órakor Kolozsváron, a Capitol mozgószínházban Piata Unirii 29. (vált Mátyás király-tér 29. szám) alatt, rendes közgyűlést tart, amelyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívjuk azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben a közgyűlés a tagok kellő számban való megjelenésének hiányában határozatképtelen volna, — a fent jelzett helyen 1940. május 12-én újabb közgyűlés fog tartatni, mely az alapszabály 13. §-ának h) pontja értelmében a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozni fog az április hó 29-iki ülésre kitűzött tárgyak felett. Kolozsvár, 1940. március hó 25-én.

Dr Szász Pál, sk. elnök. Telegdy László, sk. ügyvezető alelnök.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés megnyitása.
2. Jegyzőkönyv hitelesítők kiküldése.
3. Jelentés az egyesület 1939. évi működéséről.
4. Az 1939. évi zárszámadás előterjesztése.
5. Az 1940. évi költségvetési irányzat előterjesztése.
6. Az alapszabály módosítás keresztülvitelének bejelentése.
7. Esetleges indítványok, amelyeket a közgyűlés előtt 8 nappal kell az elnökségnek beértesíteni.

Budapesti Nemzetközi Vásár

április 26—május 6.

1500 kiállító, — 7 külföldi állam részvételével. — Nagyszabású vasipari, textilipari és építőanyagipari külön csoportok. — Divatrevü. — Építőanyag-tözsde.

50 % utazási kedvezmény

Érvényes a MÁV vonalain: odautazásra IV. 26 — V. 6-ig, visszautazásra IV. 26 — V. 16-ig, a CFR vonalain a visszautazásra IV. 26 — V. 11-ig.

Magyar Vizum érvényes román egyéni utlevél és vásárigazolvány alapján a magyar királyi követség és a magyar királyi konzulátusok útján személyenként 2.50 P-ért beszerezhető.

Részletes felvilágosítások és vásárigazolvány kapható a

Románia Utazási Iroda és a Wagons-Lits-Cook iroda

összes fiókjainál és kirendeltségeinél, a magyar külképviseleti hatóságoknál és a vásár tb. képviseleteinél. A vásárigazolvány ára 120 lei.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

ORADEA, II. KÁROLY KIRÁLY-UT 5. SZAM.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 900, félévre 450, negyedévre 225, egy óra 75 lei.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P. — Egyes szám ára 20 fillér, — vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk sz.: 80.037.
Telefon: 12-27.

Kéziratokat nem őrzünk meg s nem adunk vissza

Időjárás

A bucaresti időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Elénk délnyugati, keleti és déli szél, több helyen, főleg északon zivatar, a hőmérséklet kissé csökken.

PÁRIZSBA UTAZOTT MIRONESCU KIRÁLYI TANÁCSOS. Bucarestből jelentik: Mironescu királyi tanácsos Párizsba utazott, ahol tíz napot fog eltölteni.

KÉT HÉTIG ÉJJEL HÁROM ÓRAIG MEGHOSSZABBITOTTAK A ZÁRÓRAT. Bucarestből jelentik: (Rádió.) A Kereskedők Tanácsának kérelmére a belügyminiszter engedélyt adott arra, hogy szombattól, április 20-tól kezdődően május 5-ig bezárólag a fogyasztási helyek reggel három óráig tartassanak nyitva reggeli 2 óra helyett.

PLEBÁNOS URAK FIGYELMÉBE. Kutatunk Kovács-Kendeffy József és neje Horváth Karolina születési-, házassági- és elhalálozási adatai után. Egyetlen adatunk, hogy Vidor nevű gyermekük Páncótán 1852-ben született. Netáni felvilágosítást kellő díjazás ellenében kér: Plebániahivatal Páncota, Arad-megye.

Sigheten május 15-én kezdődik meg újra a gázvédelmi oktatás. Sighet-Máramarosigot. Saját tud. A tüzfia hiánya miatt még január hó közepén beszüntetett gázvédelmi oktatások május 15-én kezdődnek meg újra a református liceum tornacsarnokában. Lépések történtek abban az irányban is, hogy az oktatások az eddigiekhez képest más időpontban tartassanak meg és hogy magyarnyelvű tanfolyamok is tartassanak a város magyar polgárai részére. A kérelem ügyében még nem történt döntés.

BERLINI FILHARMONIKUSOK HANGVERSENYSZERENYKÖRÜTJE DELKELET-EURÓPÁBAN. Berlinből jelentik: a berlini filharmonikusok a jövő hónapban többhetes hangversenykörúttal lesznek a délkelet-európai államokban. A berlini filharmonikusok május 8-án Budapesten hangversenykezdenek.

Két munkást agyonütött a beomló föld. Bucarestből jelentik: Coticeni községben súlyos szerencsétlenség történt. Emerciuc Jacob és Clavie Pavel munkásokat, akik egy pincét ástak ki, agyonütötte a beomló föld. A ház építője ellen eljárást indítottak, mert az ő gondatlanságából történt a szerencsétlenség.

TILOS A KIS RÉSZLETFIZETÉS. Satu-mare-Szatmár. Saját tud. A satmári pénzügyigazgatóság illetékes ügyosztálya közleményben figyelmeztette a vásárló közönséget, hogy a kis részletekben való fizetés szigorúan tilos. Ha valaki például 120 lei értékű árut vásárol, az ellenértéket nem fizetheti meg három részletben azért, hogy a kétszázalékos illeték lerovását elkerülje. Ha a kereskedő részletfizetésre ad ki árut, köteles a vásárlási jegyzéken egyszerre, a teljes összeg után felszámolni a 2 százalékos illetéket. Ugyanakkor felhívta a pénzügyigazgatóság a kereskedőket és iparosokat, hogy a vásárlási jegyzéktömböket és számlafüzeteket láttaozás végett mutassák be a pénzügyigazgatóságon, vidéken az illetékes hatóságoknál.

Betörés Végh kelmefestő irodájába. Oradea-Nagyvárad. Saját tud. Tegnap éjszaka ismeretlen tettesek alkulccsal behatoltak Végh Gyula kelmefestő Liliom-utca 5. szám alatt levő irodaheiyiségébe, a kőzípénztárt feltörték és 12 ezer leit magukkal vittek. A rendőrség a cég egyik elbocsátott alkalmazottját gyanúsítja.

Az oradeai mozgóképszínházak műsora:

DORIAN: AZ INDIAN BRIGAD.

APOLLÓ: MI LESZ VELED ANDY HARDY.

BETHLEN ISTVÁN GRÓF KAPTA AZ UNGVÁRY-DIJAT. Budapestről jelentik: Az Akadémia együttes ülésén a minden 10 évben kiosztásra kerülő Ungváry-díjat, 10 ezer pengőt ezúttal gróf Bethlen Istvánnak ítéltek oda ország érdekében tett nagy szolgálataiért.

A VIZ TERJESZTI A GYERMEKPARALIZIST. Párizsból jelentik: Nagyjelentőségű felfedezést hoztak a francia tudományos akadémia tudósaira. Kling dr., a stockholmi székgyógyászati intézet igazgatója már hosszabb idő óta tanulmányozta a gyermekparalízis kérdését és hosszú kutatás után megállapította, hogy a veszedelmes betegséget a víz terjeszti. Stockholmban az utóbbi időben mintegy hetven gyermekparalízises megbetegedés történt. Az orvos a városi csatornákból vett vízzel oltott be kísérleti állatokat és az állatok megbetegedtek. Felfedezését rádióváltóiban közölte Levaditi francia orrossal, hogy a felfedezést a Francia Tudományos Akadémiában hozzák nyilvánosságra.

Még a rokon is hűtlenül kezeli a rábizott családi vagyont. Mercurea-Ciuc-Csikszereda. Saját tud. Farkas Erzsébet gyergyócsomafalvi lakos jobb kereseti lehetőség reményében beköltözött a fővárosba. Talált is alkalmazást és így nem sokat törődött a házával és összes ingóságai-val, meg földbirtokával, melyeket közeli rokonára, Farkas Jánosra bízott. Farkas kötelezte is magát arra, hogy a gondjaira bízott összes értéket felelősséggel megőrzi. A néhány év után most megtartott leltározás során azonban igen sok érték tárgyról nem tudott elszámolni. Erre Farkas Erzsébet hűtlen vagyonkezelés miatt bünvádi feljelentést tett vagyonkezelő rokona ellen.

AZ ÉTTERMEK ÉTLAPJA PÓTOLJA A TÖRVÉNYBEN MEGKÖVETELT ÁRJEYZÉK KIFÜGGESZTÉSET. Aradról jelentik: Buzogány Márton, aradi vendéglőst, a Lidó-étterem tulajdonosát a városházán működő árvédelmi bíróság legutóbb súlyosan megbírságot, mert nem függesztette ki helyiségében az árjegyzéket. Buzogány felebbezett és a törvényszék előtt ő éllapotot bocsát ki, amelyen szerepel a felszolgáltatásra kerülő étkek ára, főlősséges tehát, hogy árjegyzéket függeszteszen ki, annál is inkább, mert az árjegyzék az étkek változatossága szerint naponta módosulna. A bíróság mentesítette Buzogányt a kirótt 10 ezer leies bírság alól s kimondta, hogy jelen esetben az árak feltüntetésével ellátott étlap a törvényben megkövetelt árjegyzéket teljesen pótolja.

A szerdai hetivásár miatt más hústalan nap megállapítását kéri a mercurea-ciuc-i mézárások. Saját tud. A szerdai hústalan nap összeesik a városban ősidők óta engedélyezett hetivásár napjával. Ezen a napon a mézárások, amint ismeretes, nem szolgáltathatnak ki húst. A vidéki közönség érdeke, hogy a hetivásáron való megjelenésével kapcsolatosan hűsfelet is vásároljon, amit esetleg falun nem kap meg. Ez indította a helyi mézárásokat arra, hogy beadványban forduljanak Szász Gerő polgármesterhez, akit arra kértek, járjon közbe illetékes helyen, hogy a szerdai hústalan napot igyék át egy másik napra, amikor nincsenek elzárva a mézárások a jobb kereseti lehetőségéért.

A céhek nem alakíthatnak külön kulturkőröket. Bucarestből jelentik: A munkaügyi miniszterium 71.985-1940. szám alatt leiratot intézett a munkakamarákhoz, amellyel közölte, hogy az összes céhek, amelyek ugynevezett kulturkőrökkel rendelkeztek, haladéktalanul kötelesek ezeket a kulturkőröket feloszlítani, tekintettel arra, hogy a céhtörvény értelmében a munkások, magántisztviselők és kisiparosok szakmai, közmívelődési, valamint gazdasági tevékenysége kizárólag a céhek keretein, vagy pedig a céhszövet-ségek keretein belül bonyolódhatik le és a céhek semmiesetre sem létesíthetnek külön kulturkőröket. Tekintettel arra, hogy ilyen külön szervek létesítése a törvénybe ütközik, a munkaügyi miniszterium eljárt a belügyminiszteriumban, valamint a nagyvezérkanál is hogy az említett külön szervek működését akadályozzák meg. Mindezekre való tekintettel a miniszterium felszólítja a munkakamarát, hogy a jövőben a „Munka és Jóléte”-mozgalom keretein belül kifejten a tevékenység megvalósításánál is kizárólag céhekkel működjön együtt és semmiesetre sen egvedekkel. Ugyanebben a rendeletben a miniszterium közli, hogy a „Munka és Jóléte”-mozgalom keretében kirándulások szervezését készítik elő Jugoszláviába, Bulgáriába, Görögországba, valamint Olaszországba is. Erre való tekintettel utasítják a munkakamarát, hogy az idén semminemű más kirándulást ne szervezzen.

A Magyar Népközösség nagyváradai irodájának telefonszáma 19-74.

Zürichi nyitás. Párizs 8.86, London 15.64, Newyork 446, Brüsszel 75.20, Milánó 22.45, Amsterdam 236.75, Berlin 178.25, Szófia 550, Beigrád 10, Bucuresti 230.

ROBBANÁS EGY ANGOL VEGYIGYÁRBAN. Londonból jelentik: Durhamben egy vegyszeti gyárban robbanás történt. Három munkás meghalt, 19 megsebesült.

A képesítő vizsgán elbukott iparos csak fél év múlva állhat újból vizsgára. Cluj-Kolozsvárról jelentik: A munkaügyi miniszterium rendeletet küldött a munkaügyi felügyelőséghez, melyben megállapítja, hogy egyes kamarák képesítési könyvet állítottak ki olyan foglalkozású iparosok részére is, akik nem szerepelnek a képesítéshez kötött foglalkozásokhoz szóló első számú kimutatásban. Ezért a miniszterium arra figyelmeztette a felügyelősegeket, hogy csakis az ipartörvényhez csatolt első számú kimutatásban feltüntetett szakmai foglalkozások gyakorlói kaphatnak képesítési könyvet és azért ügyelni kell arra, hogy a képesítéshez nem kötött szakmát űző személyek ne jussanak képesítési okiratokhoz. — Itt említjük meg, hogy a munkaügyi miniszterium egy másik rendelkezése szabályozza azt a kérdést, hogy az egyes szakmai képesítési bizottságok előtt milyen időközben jelenhetnek meg azok a személyek, akiknek első vizsgája nem sikerült. A szakmai képesítésre vonatkozó törvény 136. szakasza előírja, hogy a bizottságok az év március, illetve október hónapjában működjenek. Miniszteri intézkedés következtében azonban a bizottságok jelenleg folytatólagosan működnek, hogy munkájukat befejezhessék. Ebből aztán az a téves gyakorlat állott elő, hogy a vizsgán elbukott jelölteket az egyes helyeken 15-20 nap múlva újra vizsgára bocsátották. A törvényhozónak azonban nem ez volt a célja s ezért meg kell követelni, hogy a sikertelen vizsga után legalább fél esztendő teljen el s az egyszer elbukott jelölt csak ezután az idő után jelentkezhet újból vizsgára.

ÚJ KIVETÉS LESZ AZ ÉPÍTÉSI VÁLLALKOZÓK ADÓJÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSÁRA. Bucarestből jelentik: Építési vállalkozók jövedelmi adóját — ellentétben a többi adónemektől — erre a költségvetési évre nem vizsák át. Emiatt a pénzügyminiszter körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben a kivetés módjára ad utasításokat. A kivétési pénzügyigazgatóságok részletes felvilágosítással szolgálnak az adóvállalások elkészítésére.

Maximálták a készbőrárakat. Bucarestből jelentik: A nemzetgazdasági miniszter az egyes bőrfajták gyári árait a következőképp állapította meg: 6 kilogrammnál súlyosabb préselt talpbőr 214.89 lei, 6 kilogrammnál könnyebb préselt talpbőr 253.37 lei. Croupon 305.40 lei. Nyakrész 175.37 lei. Hasrész 138.02 lei. Fekete borjú boxbőr (original) 79.17 lei, ugyanez II-a minőségben 81.44 lei ugyanez III-a minőségben 79.18 lei, ugyanez IV-a minőségben 74.64 lei. Marhabőr (Rondbox) original 72.39 lei, ugyanez I-a minőségben 75.78 lei, ugyanez II-a minőségben 72.39 lei, ugyanez III-a minőségben 70.13 lei. A fenti árak ab gyár értendők, amelyhez az adók és illetékek hozzászámíthatók. A nagy- és kiskereskedők a fenti árakhoz a szállítási költségeket, valamint a törvényben megengedett nagy- és kiskereskedői hasznot számíthatják hozzá. Az árak azonnal életbeléptek.

* A Textil- és Ruházati Céh április 28-án két-napos turát rendez Rézbányára. Jelentkezések és bővebb felvilágosítást ad a Csarnokban levő titkári hivatalunk és Grósz kerékpárúzet, Nagyvárad, Sas-palota.

NÉGYES IKREKET SZÜLT EGY ARAD-MEGYEI GAZDÁLKODÓ FELESÉGE. Aradról jelentik: Az Aradhoz közel fekvő Óhalmom községnek érdekes szenzációja van. Egy ottani sváb gazdálkodó felesége, Heisinger Ferencné négyes ikreket hozott a világra. Az esemény élete azonban rövid ideig tartott, mert koraszülés történt és a négy csecsemő: három fiú és egy leány csak néhány percig élt. A házaspár egyébként most a hatodik gyermekét várta volna.

Szolgáltatós gyógyszertárak Oradean:

Csütörtökön Nagyváradon a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Korona, Str. Ciorogariu No. 1. Telefon 13-76.

Órangyal, Str. Alexandri.

Oroszlán, Piața M. Viteazul 14. Telefon 23-35.

Szent István, Str. General Holban.

Aranysas, Piața Unirii No. 6. Telefon 25-74.

TÖMEGESKÜVÖT RENDEZNEK ARAD-MEGYÉBEN A KÖZÖS HÁZTARTÁSBAN ÉLŐK SZÁMÁRA. Aradról jelentik: Arad megye vezetősége minisztertanácsi határozat alapján, elhatározta, hogy május és június hónapban a megye területén található közös háztartásban élő párokat a különböző díjak mellőzésével megesketteti.

Ismét gyilkolt a csiki fenyő. Mercurea-Ciuc-Csikszereda. Saját tud. A csikcsicsói Egres nevű és a közbirtokosság tulajdonát képező havasról fát fuvarozott Bartó Mihály cicsói gazdálkodó. Amikor az egyik fenyőszálat rakta a szekérre, egy kidöntött hatalmas fenyőfa rázuhant és azonnal megölte. A halálos balesetért senkit sem terhel felelősség.

MEGBÉNULT SATUMARE TÁVBESZÉLŐ FORGALMA. Satumare-Szatmár. Saját tud. Három napon keresztül teljesen megbénult Szatmár távbeszélőforgalma. A Telefonszolgálat minden előzetes bejelentés nélkül kikapcsolta 260 távbeszélő-előfizető készülékét. Magánosok, kereskedelmi és ipari vállalatok, sőt közhivatalok is nagyszámmal szerepeltek a hálózathoz kikapcsolt előfizetők között. Ha a kikapcsolt számot valaki kérte, a központ őszintén válaszolt az eddigi „elromlott” bemozdítás helyett: „Kikapcsolva.” Ha az ember bővebben érdeklődött, még azt is elárulták, hogy az illető előfizető nem egyenlített ki a számláját. Hozzáértik az igazsághoz, hogy a Telefonszolgálat csak a hónap második felében kézbesíti ki a számlákat. Most is így történt. Voltak, akik azonnal fizettek, 260 előfizető azonban nem fizetett nyomban, mire a társaság a fenti intézkedéssel válaszolt. Az előfizetők körében emiatt igen nagy az elkeseredés, főleg az önkényes eljárás miatt. Sok panasz hangzik el a központ ellen is. Éppen szombaton történt meg, hogy az egyik előfizető tízenként percig várt a központ jelentkezésére. Amikor emiatt panaszkodni merészelt, a kapcsoló kisasszony kijelentette, hogy az előfizető hallgasson, mert nekik a központban dolgozik van.

A Mercurea-ciuci Köztisztviselők és Nyugdíjasok Bankjának közgyűlése. Saját tud. 1927. évben Comaniciu tanfelügyelő és Constantin Ghiata megyefőnöki titkár kezdeményezésére megalakult a Csikmezei Köztisztviselők és Nyugdíjasok bankja. Célja, hogy a sürgős segítségre szoruló tagjai, minden nagyobb bankszerű formalitás nélkül, azonnal kölcsönhöz jussanak. Ezt a célkitűzést teljes egészében meg is váltotta. Ez időszerint 150 taggal rendelkezik és alaptőkéje meghaladja a 700 ezer leit. Az évi forgalma tul van a 15 millió. Ez a bank, a napokban tartotta meg évi rendes tisztújító közgyűlését. Elnök ismét Anton Mihalache, a törvényeséki végrehajtói hivatal főnöke lett, alelnök pedig Constantin Ghiata megyefőnöki titkár. Az igazgatóságba beavastották G. Olteanu ügyvédet, Csizsér Béla vármegyei főszámvevőt Titu Carsteanu rendőrfőnököt. A közgyűlésen elhatározták, hogy a megnehezült viszonyok miatt is, nagyarányú taggyűjtő akciót indítanak be, hogy az alaptőke gyarapításával még nagyobb mértékben megfelelhessenek vállalt feladataiknak.

Ribbentropp német külügyminiszter nyilatkozatot adott a külföldi újságíróknak, a külügyminisztérium tanácstermében, a dán és norvég eseményekkel kapcsolatban. Ez a kép az újságírók egy csoportját ábrázolja, jobb oldalt látható Ribbentrop.

Ma nyílt meg a budapesti Nemzetközi Vásár

Budapestről jelentik: Április 26-án, pénteken nyílt meg a Budapesti Nemzetközi Vásár, hogy 11 napon újra találkozóhelye legyen nyolc ország kiállítóinak és Közép- meg Kelet-Európa nemzetközi látogatóinak.

A Városligetben rendben felépült a Vásárváros, ezáltal mind hatalmas csarnokokból, többemeletes magas üvegpalotákból, nem kevesebb, mint három mozgósínházzal, két dívatbemutató színházzal, antennával, külön vasúti vágánnyal, külön postahivatallal, tűzoltósággal, mentőkel, széles utakkal, óriási terekkel, egyszóval igazi, teljes város.

Már az árú, a kiállítási tárgyak tömege is mind ott van a maga helyén s a kiállítók az utolsó simításokat végzik büszke standjaikon. Itt-ott már világosan látható egy-egy érdekes szenczió. A dohányjövődék hatalmas pavilionja, teljesen berendezett cigarettagyár. Itt a közönség szemeláttára töltik a BNV-Memphis cigarettát, amelyet a maga egész finom minőségével kedveskedésnek szánják a vásár látogatói részére. Az egyik helyen egyszerű ember, egy vidéki szerelő próbálja a vásáron bemutatásra kerülő találmányát, amellyel a „hőrbőlés” sikerült kiküszöbölnie. Hőrbőlés-

nek hívják az autósok azt, amikor a motor részére nem egyenletesen adagolják a gázt, aminek következménye a motor ugrása. De ez a találmány még azt is megakadályozza, hogy az autó vezetője — ami bizony gyakori eset — a fék helyett ne a gázpedálba taposson bele. A Vásár közepén, ahogy az egy ilyen nagy úrhoz illik, külön hatalmas épületben trónol a Pénz. A takarékpénztárak és bankok közös csarnoka ez, ahol minden pénzügyben rendelkezésére állanak a közönségnek.

Ahány lépés a vásár óriási területén, anynyi meglepetés vár a közönségre, de a legfontosabb természetesen mégis csak nyolc ország ipari termékeinek bemutatása és meg kell állapítani, hogy ez a vásár ennek a hivatásának mindenben meg is felel.

Május 6-án este zárul az idei Vásár, a látogatóknak tehát legkésőbb e nap déli 12 órájáig kell megérkeznie Budapestre, ahonnan — utatartózkodása alatt még három kedvezményes árú utazást is tehet bármely vidéki állomásra és vissza. A félúru utazást és az olcsó vízum megszerzését biztosító vásárigazolványt az utolsó percig árusítja minden utazási és menetjegyiroda fiókja.

SZÍNHÁZ

Lehullott a rezgő nyárfa

Erdélyi Mihály nagy operettjének bemutatója vasárnap délután 6 órakor

Nincs olyan Erdélyi operett, amely legalább 200 előadást ne ért volna meg. Ugyanigy volt mindenütt a Lehullott a rezgő nyárfa előadásával is, mert 200 előadásnál a siker csak fokozódott mindenütt ahol csak színrekerült. A Lehullott a rezgőnyárfa Erdélyi Mihály egyik legjobban sikerült, legszemélyesebb szövegű, legragyogóbb zenéjű slágere, ami természetesen itt is a legnagyobb sikerre tarthat számot. Nem kell ennek az operettnak külön reklám elég annyi csak, hogy: „Erdélyi Mihály operettje”. A Lehullott a rezgő nyárfa nagyváradi előadása elé várakozással tekint a város egész színházbaráto közönsége és a darab bemutatására lázasan készül az egész operett együttes. A Lehullott a rezgő nyárfa a legragyogóbb szereposztásban, modern kiállításban, teljesen új toalettekkel kerül színre a Szabadkai operett együttes kitűnő előadásában. Az újdonság vasárnap délután 6 és este 9, hétfőn délután 6, kedd este 9 és szerdán délután 6 órakor lesz műsoron.

— **Jóakarattalag figyelmeztetünk mindenkit,** hogy jegyről elővételben gondoskodjék.

— **Biri-Bori és a farkasok.** Nagy gyermek előadás lesz vasárnap délelőtt a színházban 11 órakor. Színrekerül Gerő Borcsa és Lövy Anc

növendékeinek, valamint a társulat tagjainak a fölléptével ez a bájos gyermekoperett, tele zenével, táncsal és énekkel. Olcsó helyárakkal. Minden gyermeknek itt kell lenni, hogy lássa ezt az édes kis gyermekdarabot.

— **Dalol a Volga** vasárnap délután 3 órakor 50-ik jubilaris előadásban kerül színre. Ez alkalommal az igazgatóság minden nézőnek egy gyönyörű fényképet ad ajándékba.

— **Vadvirág.** Hétfőn délután 3 órakor van műsoron olcsó helyárakkal, a legragyogóbb szereposztásban.

— **Paradies kisasszony.** Salamon László és Kornis Ottó nagyszabású és mélyhatású színművének hétfőn este lesz a bemutató előadása Bány Teréz és a címszerepben, a társulat legkiválóbb erőinek fölléptével. Szabadkai József igazgató rendezésében. Ez az előadás egyik csúcsteljesítménye lesz a társulatnak. Jegyek erre az előadásra is már válthatók.

A SZABADKAI OPERETT TÁRSULAT VENDÉGTÉTEKÉNEK MŰSORA:

Csütörtök, péntek, szombat hivatalos szünnap.

Vasárnap délelőtt 11 órakor matinén gyermek előadás: **Biri-Bori és a farkasok.** Énekes, zenés, táncos gyermekoperett. Gerő Borcsa a 7 éves csoda-gyerek fölléptével. Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 3 órakor: **Dalol a Volga.** 50-ik jubilaris előadás. Minden néző ajándékot kap. Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 6 órakor premier: **Lehullott a rezgő nyárfa.** Erdélyi Mihály nagyszerű operettje. Ragyogó szöveg, sláger muzsika, fényes kiállítás, pazar toalettek. Rendező: Jenei János, karnagy: Schreiber Alajos. Rendes helyárakkal.

Vasárnap este 9 órakor: **Lehullott a rezgő nyárfa.** Másodszor.

Hétfő délután 3 órakor: **Vadvirág.** Olcsó helyárakkal.

Vasárnap délután 6 órakor: **Lehullott a rezgő nyárfa.** Rendes helyárakkal.

Vasárnap este 9 órakor premier: **Paradies kisasszony.** Salamon László és Kornis Ottó színművének bemutatója. Címszerepben: Bány Teréz

Kedd délután 3 órakor: **Csak egy kislány.** Először olcsó helyárakkal.

Kedd délután 6 órakor: **Paradies kisasszony.** Rendes helyárakkal.

Kedd este 9 órakor: **Lehullott a rezgő nyárfa.** Szerda délután 3 órakor: **Dalol a Volga.** Olcsó helyárakkal.

Szerda délután 6 órakor: **Lehullott a rezgő nyárfa.** Rendes helyárakkal.

Szerda este 9 órakor román előadás.

— **Jegyek minden előadásra már válthatók a színház elővételi pénztáránál negyonta délelőtt 11—1 és 4—8-ig.**

A május havi légvédelmi előadások sorrendje Oradean

A város légvédelmi hivatalának közlése szerint a május havi légvédelmi előadásokat a Katolikus Kőr nagytermében délután 3-tól 5-ig fogják megtartani a következő sorrendben:

Május 2-án az A kezdőbetűsök.
Május 3-án a B kezdőbetűsök.
Május 4-én a C kezdőbetűsök.
Május 6-án D kezdőbetűsök.
Május 7-én az E kezdőbetűsök.
Május 8-án az F kezdőbetűsök.
Május 9-én a G kezdőbetűsök.
Május 11-én a H kezdőbetűsök.
Május 13-án az I kezdőbetűsök.
Május 14-én a J kezdőbetűsök.
Május 15-én a K kezdőbetűsök.
Május 16-án az L kezdőbetűsök.
Május 17-én az M kezdőbetűsök.
Május 18-án az N kezdőbetűsök.
Május 20-án az O kezdőbetűsök.
Május 22-én a P kezdőbetűsök.
Május 23-án az R kezdőbetűsök.
Május 24-én az S kezdőbetűsök.
Május 25-én a T kezdőbetűsök.
Május 27-én az U kezdőbetűsök.
Május 28-án a V kezdőbetűsök.
Május 29-én a Z kezdőbetűsök.

Az előadásokon kötelesek résztvenni úgy a férfiak, mint a nők hetéves kortól 80 éves korig, kivéve azokat, akikre a légvédelmi törvény 6-ik és 7-ik szakasza vonatkozik.

Augusztus elsejétől tisztán kisebbségi játékosokból álló csapatok csak barátságos mérkőzést játszhatnak

Hivatalos mérkőzésen csak román-többségű csapatok vehetnek részt

Bucurestiből jelentik: Az Országország három fontos rendeletet küldött szét az UFSR útján a sportszövetségekhez. Az „Utmutatás a sportélet vezetésére és ellenőrzésére” című rendelkezés több pontja a kisebbségi sportolók szereplésére vonatkozik. A 41. pont szerint, ez év augusztus elsejétől kezdődően hivatalos jellegű versenyeken, bajnokságokon csak olyan egyesületek csapatai vehetnek részt, melyeknek összetétele román származású játékosok többségéből áll. A többi kisebbségi játékosnak is azonban román állampolgárnak kell lennie. A kisebbségi játékosokból álló csapatok csak barátságos mérkőzéseken vehetnek részt. A nemzetiséget külön bizottság állapítja meg és igazolja eredeti okmányok alapján. A nemzetiséget a játékos, vagy versenyző igazoló könyvébe is beírják. A 43. pont arról intézkedik, hogy nemzetközi találkozón a román válogottak legalább 75 százalékban román származásúnak kell lennie.

Apcéhiadetések

Lakás

ezavanként 3 lei

Kétszobás lakás, újonnan festve, mosóházzal, Oradea-Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul 11., kiadó. Ugyanott egy Philipps-hangszóró eladó.

Szülő-lakást, esetleg kisebb szülőt bérbe veszek. Oradea-Nagyvárad, Str. Dim. Cantemir 25.

Modern átorozott szoba, fürdőszobával azonnal kiadó. Oradea-Nagyvárad, Sztaroveszky-utca 3. szám.

Kiadó

két szoba konyha, előszoba, fürdőszobával és egy szoba kenyés lakás. Magánház és virágos udvarral. Oradea-Nagyvárad, Eroul Neucoscut-utca 33. szám.

Kiadó

3 szobás fürdőszobás lakás, 2 szobás mellékhelyiségekkel ugyanott kertész olcsón eladó. Oradea-Nagyvárad, Str. Ioan Ciordas 38. szám.

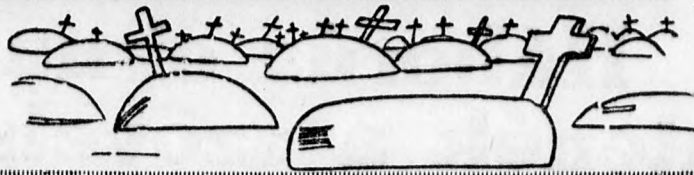
Kiadó

az oradea-nagyvárad hegyen (10 perc a vartól) szép kertes viláiban 3 szoba, konyha. Bővebb felvilágosítást a kiadó ad.

Betty Schneider:

VERDUN HALOTTAI

Fordította:
FODOR VIOLA

Bevezet a ragyogó, tiszta házba, fölmelegünk a fényesre síkált lépcsőkön s csakhamar ott állunk a tágas, napos szobában. Sötét tölgyfából készült hatalmas francia ágy áll szemközt a szokatlanul magas és széles ablakkal, amelyen át tökéletes kilátás nyílik a vidékre. Azonnal látjuk, hogy a legjobb helyre jöttünk, s minthogy az ár is feleannyi, mint a szállodákban, gyorsan megegyezünk.

Az asszony megmutatja az ablakon át a nagy kertet, melyet maga gondoz. Kérdésünkre, hogy melyik városrészben vagyunk, elmagyarázza, hogy az előttünk álló házak már a *Faubourg Pavé* első házsorai s az a kopasz hegyhát: a *Belleville-i* magaslat.

Miután friss vizet és törülközőt hozott, magunkra hagy s visszatér munkájához. Mi pedig megtisztálkodunk s kicsomagolunk. Azután hosszasan ülünk a szélesre kitért ablak előtt és bámulunk a *Pavé* külváros világos házsorain át az élénk meredő, kopasz hegyhátára.

„A magaslat gerincén balra a *Belleville-erőd*, a *Saint-Michel-erőd* és a teljesen elpusztított *Marceau-kaszárnya* fekszik; jobbra a *Chevert-kaszárnya* romjai. Itt kezdődik a csatamező. E magaslatok mögött voltak a fedezék csapatainak (francia) tábori konyhái. Innen indultak az élelmezési osztagok minden éjszaka, ezer vesztélyen át, előre, megkísérelni, hogy az állásokban levő bajtársainak élelmiszert hozzanak.”

Igy olvassuk a francia nyelvű helység-leírásban.

Most ez a kopár, fanéklü hegyhát lesz minden reggel az első és minden este az utolsó kép, amely itt a szemünk elé tárul.

S mögötte terül el a vidék, amelyet be akarunk barangolni.

Este.

Némi táplálkozás után — még találtunk kevés kenyeret a kosarunkban — kimegyünk, hogy kissé szétnézzünk a városban. Minthogy ablakunkból a *Pavé* külvárost látjuk, ezzel a városrészrel óhajtunk legelőször megismerkedni.

Egyenes utcán haladunk át, amelyen kicsiny, szinte falusias külsejű, alig néhány éve épült házak sorakoznak egymás mellett. Templom áll fehéren és tisztán, épületkövek és kőművesállványok között; a kibővítésén dolgoznak. Apró üzletek, fodrászműhelyek s egész sor vendéglő ilyen elnevezésekkel: „*Kék pavillon*”, „*Lotharingia* gyermekeké”, „*Turista kávéház*” stb.; de, ha betekintünk bármelyikbe, csak néhány asztalt és széket s igen szerény büffet látunk.

Hosszú épület húzódik az út baloldalán. Csak egy ablaksora van s a nyílásain át elhanyagolt tér tárul elénk. Fű és gyom nő a romokon.

Látunk olyan házakat is, amelyek gránátbecsapódások nyomait viselik, de egészben véve épen maradtak. Ez azonban ritkaság.

Az utca baloldalán hirtelen hatalmas francia zászló tűnik fel, melyet enyhén lobogtat az alkonyi szél. Majd magabanyuló, zölddel befont kereszt emelkedik. Mögötte temető nyújtódik. Felismerjük a sok fakereszt vakító fehérségét. Verdun küldi felénk első útunkon első üdvözlét.

Széles, gondozott út vezet a katonasírokhoz. Kapu nincs. A temetőbe bármikor be lehet menni. Dúsnövésű fűvek között hatalmas virágágy hívalkodik tarka virágpompában. Majd ágyúkból formált kört pillantunk meg. Csöveik, amelyek egykor halált szórtak, most némán me-

rednek a város felé. Az egyik táblán azt olvaszuk, hogy ötezernegyszáz francia katona fekszik itt.

A sírok gazdag szegfű- és rózsadiszben pompáznak. Sok síron színes gyöngyből font koszorú tarkállik, közepén az elesett arcképevel. Látunk gyermekarcú fiúkat és látunk férfiakat, akiket önkénytelenül is egy csapat fiúcska és leánya apjaként tudunk csak elképzelni.

Sokkal szebbek és értékesebbek ezeknél az agyondíszített gyöngyfűzereknél a finom kerámit-koszorúk és keresztek, amelyekből szintén sok van itten. Ezek helyenként színesek s tarka színeik rózsákat, árvácskákat ábrázolnak, amelyek egészen természetűen hatnak. Az egyik síron csodálatosan szép, finom taragású rózsákkal díszített fehér kereszt áll. Gyöngéden fehérlik ki a levelek sötétzöldje közül. Ilyen finomizlésű, időt- és vihartálló keresztet szeretnénk a Villi sírjára is. Ki tudja, milyen állapotban találjuk s egyáltalában megtaláljuk-e? Talán végkép elnyelte a háború.

A zászlótól nem messze, a magas, zöldkoszorúta kereszt hívogat. Arnyékában hét, virággal és koszorúval borított, széles aranynyomású szalagokkal díszített sír domború; amikor az alattuk pihenők nevét keressük, mindenik fehér keresztben ugyanazt a két szót olvassuk: *Français Inconnu*. (Ismeretlen francia.) Fehér márványtáblán, aranybetűkkel pedig ez a felírás olvasható:

„Itt nyugszik

a hét ismeretlen francia katona; valamennyi csatamezőről hozták ide őket.

1920 november 9-ikén valamennyi frontszakaszon, titokban tartott helyeken, nyolc ismeretlen francia katonát hantoltak ki és Verdun fellegrárában dicsőséges gyászörségre gyűjtötték össze.

November 10-ikén, a nyugdíjügyi miniszter jelenlétében, e katonák egyikét sorsolás útján Párizsban, a *Diadalív* alatt iegmagasabb tiszteletadásban részesítették.

A többi hét — Verdun városára bízva — itt, a zászló tövében tartja utolsó örségét, bástyaként állva a sértetlen város előtt s teljesítve a verduni katonák jelszavát: *Itt nem lehet álmenni! (On ne passe pas!)*

Vándor, köszönts mély hódolattal!

Itt nyugszik talán a fiad, a fivéred, a barátod, aki Franciaországért esett el, vaiahol a nagy háborúban.

A FRANCIA EMLÉKEZÉS.”

Lágyan leng a zászló, mint örökké való üdvözlét.

Hátratekintünk. Ott nyugszik a város a kialvó nap bíbor parázslásában. A katedrális komor szürkésége fölött vörösen tüzel az egből. A fellegek furcsa formát öltöttek; nem is fellegek talán, hanem égő hegláncolatok; vagy egy egész, lángoló hadsereg.

Mély csend van körülöttünk. A temető fölé már az alkony borul. Hűvösödik.

Átvágunk a temetőn a másik oldalra s visszatérünk az országútra. Itt is kicsi, új házak állnak és egészen ritkán látható az úton egy-egy fa, mely a háborút túlélte.

Ennek a néhány fának is gyakran csak egyeiden nagy ága van, mely új életre kelt levelet, virágot hajtott: illatos hársfavirágot, amely megszépíti az út egyhangúságát és könnyű illata keresztül leng a benzin és por nehéz szagán.

(Folytatjuk.)

LEGUJABB

Háborús oknak tekintenék a szövetségesek a délkelet-európai államok elleni katonai lépést

Miről tárgyaltak a szövetséges legfőbb haditanács ülésén? A nyugati hatalmak megjavítják viszonyukat Olaszországgal

Belgrádból jelentik: A Politika berlini tudósítást közöl arról, hogy hogyan ítéli meg a német fővárosban az angol-francia haditanács legutóbbi ülésének határozatait. Berlinben úgy vélik, hogy a legfelsőbb haditanács ülésén elhatározták, hogy Olaszországot végleges állásfoglalásra bírják további magatartása tekintetében. Ezért nem tartják kizártnak, hogy az angol és francia kormány rövidesen jegyzéket intéz Rómához. A lap értesülése szerint a szövetségesek megkísérik, hogy viszonyukat megjavítsák Olaszországgal, illetve arra fognak törekedni, hogy ezt a viszonyt világosabbá tegyék. Hasonló szándék nyilvánul meg a szövettel való viszony tekintetében is. A délkelet-európai illetve a balkáni angol követek londoni tárgyalásai alkalmával megvitták azt a kérdést, hogyan tudnák a szövetségesek a délkelet-európai nyersanya-

gokat Németország elől elzárni. Az angol követek annak a véleménynek adtak kifejezést, hogy ez csak abban az esetben lehetséges, ha sikerül a szövetségesek Olaszországhoz való viszonyát megjavítani és Moszkvát Berlintől eltávolítani.

A szövetségesek bizalmas közlései a délkelet-európai államokhoz.

Budapestről jelentik: A Nemzeti Újság párizsi munkatársa jelenti a hétfői és keddi szövetséges haditanács döntésével kapcsolatban, hogy feltétlenül megbízható forrás szerint a délkelet-európai kérdéssel kapcsolatban hozott döntést bizalmas úton már értésére is adták az egyes érdekelt hatalmaknak. Ennek lényege az, hogy a nyugati hatalmak Délkelet-Európa medencéjében minden katonai jellegű lépést casus belli-nek tekintenek és azonnal fegyveres erővel lépnek fel ellene.

Ujabb német támadás Scapa Flow felett

Az angol légvédelmi tüzérség elhárította a támadást

Párizsból jelentik: A Havas iroda közlése szerint a legutóbbi francia hadijelentés ezeket mondja:

Járőrösszezsapás volt a Moseltől keletre, mely — a francia jelentés szerint — a franciák javára dőlt el. Április 23-ra virradó éjszaka a francia felderítő repülőgépek többszáz kilométer mélységben német terület fölé repültek. Április 23-án este francia terület felett lelőttek egy német repülőgépet.

Londonból jelentik: A tengernagyi hivatal közlése szerint szerda este ellenséges repülőgépek támadást kíséreltek meg Scapa Flow ellen. Több bomba esett egy házra és egy ellenséges repülőgép gépfegyverrel tüzelt egy országútra. A jelentés szerint a tüzelés kárt nem okozott és emberéletben nem esett kár. Az ellenséges repülőgépeket a heves léghárító tűz és az angol vadászipülőgépek visszaűzték.

Az Italo Balbo hajó sértetlenül folytatja útját

Rómából jelentik: A Messagero azokkal az angol lapjelentésekkel szemben, amelyek azt állították, hogy az Italo Balbo nevű olasz te-

Ismeretlen helyre menekült a norvég királyi kormány

Oslóból jelentik: A német csapatok folyamatos előnyomulása következtében a Nygardsvold kormány kénytelen egyre tovább menekülni. A kormány jelenlegi székhelye ismeretlen, de annyi bizonyos, hogy a kormány észak felé menekül. Haakon király tartózkodási helyéről semmit sem tudnak.

Visszatért állomáshelyére a római német nagykövet

Rómából jelentik: Mackensen német nagykövet rövid berlini tartózkodása után visszatért Rómába.

Taussig amerikai ellentengernagy ellen bűnvádi eljárás megindítását kérték

Washingtonból jelentik: Clark demokrata szenátor azt követelte, hogy Taussig ellentengernagyot állítsák haditörvényszék elé azért a kijelentéséért, hogy az Egyesült Államok és Japán közötti háború elkerülhetetlen.

Olaszország kereskedelmi hajókkal fizet az amerikai szénért

Rómából jelentik: Olaszország és az Egyesült Államok között, hír szerint, csereegyezmény jött létre, melynek értelmében Olaszország az amerikai szénért kereskedelmi hajókkal fizet, amelyeket olasz hajógyárak építenek Amerika számára.

Horthy magyar kormányzó üdvözlötte József főherceghez

Budapestről jelentik: Abból az alkalomból, hogy József királyi herceg, tábornagy most ünnepi tényleges katonai szolgálatának ötvenedik évfordulóját Horthy kormányzó meleghangú kéziratban fejezte ki a maga és a honvédség jókívánatait.

A németországi főiskolákban második kötelező nyelv lett az orosz

Berlinből jelentik: Németország felsőbb iskoláiban második kötelező nyelv gyanánt az orosz nyelvet vezették be. A birodalmi nevelésügyi minisztérium két orosz nyelvtant adott ki, melyből a német felsőbb iskolák növendékei oroszul tanulnak.

herhajó német repülőgépek gépfegyvertüzetése következtében az angol partok mentén aknára futott — megállapítja, hogy a hajó teljes épységben folytatja menetrendszerű útját Livorno felé.

Brüsszelből jelentik: Egy alacsonyan szálló ismeretlen repülőgép gyújtóbombákat lőtt ki, melyek egyike Namur közelében egy gyárépületre esett és tüzet okozott.

Teleki Pál megvédte egy képviselőházi felszólalás ellen Imrédy Bélát

A vádló képviselő is bocsánatot kért a megbántott magyar államférfitől

Budapestről jelentik: A képviselőház csütörtök délelőtti ülésén, amelyen már a törvényszék által fölmentett Gruber nyilasképviselő is megjelent, Teleki miniszterelnök is felszólalt. Bejelentette, hogy a szerdai ülés végen Szemere képviselő olyan kijelentéseket tett, amelyekre ki kell térni és azokat a kijelentéseket meg kell bonyolítani. Szemere kijelentései köztiszteletben álló személyekre, elsősorban Imrédy volt miniszterelnökre vonatkoztak.

Imrédy nevének említésére a kormányparton sőt a szélső jobboldalon, a nyilasok soraiban is, élénk taps tört fel.

Teleki ezután folytatta beszédét és hangsúlyozta, hogy az említett kijelentéseket erőlyesen visszautasítja s azt a tényt, hogy azok a parlamentben hangoztattak el, megbélyegzi.

— A képviselő ur hazafiságában — mondotta — nem kételkedem, de éppen ennek a hazafiságnak alapján figyelmeztetem, hogy ilyen tekintélyrombolás és egy köztisztviselőt állító hazafinak a becsületén ejtett ilyen inszINUÁCIÓ a parlament és Magyarország becsületét csorbítja.

Teleki ezután kérte a képviselőt, ne vigye

lejtőre a Ház tekintélyét, mert talán öntudatlanul is az ilyen támadások éppen annak a hazafiságnak ártanak, amelynek szükségességét beszédeiben hangoztatta.

Ezután Imrédy Béla szólalt fel személyes megtámadtatás címén. Felháborodással utasította vissza a személyét ért támadást és köszönetet mondott a miniszterelnöknek, hogy védelmébe vette.

Milota y István is felszólalt és szintén visszautasította a támadást.

Ezután Szemere emelkedett szólásra és kijelentette, hogy beszédének kifogásolt része nem vonatkozik Imrédy személyére. Ő csak úgy került bele a vitába hogy ő is szokott írni azokban a lapokban, amelyeknek a felfogása kifogásolható. Az Imrédy személyét ért sérelemért bocsánatot kér.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea-Nagyvárad, II. Károly király-ut 5. szám.

CENZURAT